

2014. gada vasara

www.lu.lv

**Studentu bruņinieks
Kirils Solovjovs**

**Slavenu absolventu
studiju laika
piedzīvojumi**

**Jauno zinātnieku
aizrautība un
pētījumi**

**Fotostāsts –
studentu mode
gadsimta garumā**

**Atjauno LU ērģeles –
modernākās Latvijā**

**Uzņēmēji un žurnālisti
stāsta par īsto dzīvi**

Atslēgvārds ir iesaistīšanās

Dr. geogr. Gunta KALVĀNE,
Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte

Normēts darba laiks līdz pieciem? Nē, tas nav stāsts par mums, kas strādā un studē Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātē (ĢZZF), un domājams, ka to var attiecināt uz visu LU lielo saimi. Aktivitāte, zinātkāres radīts nemiers, draudzīgas tradīcijas – tie ir atslēgvārdi, kas raksturo ikvienu ģeogrāfu. Pētījumi laukā, *n-tie* projekti, pārgājieni, lauka prakses, sporta spēles, semināri, orientēšanās telpās, Jauno ģeogrāfu skola, Vides akadēmija, talka Lodesmuižā un, protams, Ģeorallijs – tas ir par mums! Vēlme iesaistīties un piedalīties dažādās ārpusdarba un studiju aktivitātēs vienmēr bijusi norma un tradīcija. Piemēram, pasniedzējs Ingus Liepiņš piedalījies 53 no 57 Ģeorallijiem, bet viņš nav vienīgais, kas aktīvi iesaistās visur un ar savu klātbūtni padara fakultāti un augstskolu par īpašu vietu. Tāda ir Ģeogrāfu mafija.

Jautāsi, kāpēc mēs to darām? Atbilde ir viena: dzīves jēga ir dzīve, un tā ir jāizdzīvo. Bet, ja nopietni, arvien vairāk un vairāk prestižu universitāšu, koledžu, pasaules līmeņa kompāniju savus studentus un darbiniekus izvēlas, gan ņemot vērā vidējās svērtās atzīmes, gan izvērtējot emocionālo inteliģenci un ārpusstudiju un darba aktivitāti. Iesaistīšanās ārpusstudiju un darba aktivitātēs paplašina redzējumu un paver daudzas jaunas iespējas. Izmantojiet tās!

Tiksimies absolventu salidojumā par godu ĢZZF 70. jubilejai, kam jau tagad aktīvi gatavojamies un ko ļoti gaida visi ģeogrāfi pasaulē, – šogad 11. oktobrī!

<i>Andra Čudare</i> Studentu taisnības bruņinieks Kirils Solovjovs	3
<i>Katrīna Žukova</i> Zinību lauks – atmiņu laiks	6
<i>LU SP, Preses centrs, LU Bibliotēka, Sociālo zinātņu fakultāte</i> LU māju noslēpumi atklājās Muzeju naktī	9
<i>LU Preses centrs</i> Zinātne – tas ir forši un radoši	10
<i>Sarmīte Rutkovska</i> Futbols kā tikšanās vieta	14
<i>LU Zinātnes un tehnikas vēstures muzeja arhivi un Preses centrs</i> Fotostāsts. Studentu mode cauri laikiem	16
<i>Laine Dobulāne</i> Atjauno modernākās ērģeles Latvijā	18
<i>LU Preses centrs</i> Praktiķi dalās pieredzē ar topošajiem kolēģiem	20
<i>LU Preses centrs</i> Reportāža. Psihiskas performances un «Ātrā palīdzība» jauno grupu konkursā «Hadrons»	23
<i>LU Bibliotēka</i> Ciparojot šodienai un nākotnei: LU Bibliotēkas pieredze digitalizācijā	24
<i>Kārlis Dārznieks</i> Jau 85 gadus sports un studijas LU ir nedalāmi	27
Kristaps Gustsons LU kori sacentīsies par olimpiskajām medaļām	28
Aktuāli notikumi Latvijas Universitātē no februāra līdz maijam	30

Latvijas Universitātes izdevums. Iznāk kopš 25.09.1922.
ISSN 1691-8185. Reģistrācijas apliecība nr. 535
© Latvijas Universitāte, 2014
Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz izdevumu obligāta

Izdevumu sagatavojis: LU Preses centrs, LU Akadēmiskais apgāds
Raiņa bulvāris 19–127, Rīga, LV-1586
Tālrunis: 67034329, e-pasts: info@lu.lv
www.lu.lv/almamater

Atbildīgās par izdevumu: Andra Briekmane, Gundega Preisa

Rakstu autori: Lauma Abramoviča, Andra Čudare,
Kārlis Dārznieks, Laine Dobulāne, Kristaps Gustsons,
Gunta Kalvāne, Sarmīte Rutkovska, Katrīna Žukova

Tulkojums angļu valodā: LU Humanitāro zinātņu fakultātes
profesionālās maģistra studiju programmas «Rakstiskā tulkošana»
studentes Zane Skuja un Guna Logina.

Fotogrāfs: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

Maketētāja: Ieva Tiltiņa

Korektore: Gita Bērziņa

Kirils Solovjovs

Latvijas Studentu apvienības prezidents

leguvis datorzinātņu bakalaura un maģistra grādu ar izcilību un atzinību

Maģistrantūrā studē fiziku LU

Vadījis Fizikas un matemātikas fakultātes Studentu padomi

Latvijas Studentu apvienībā vadījis akadēmisko, starptautisko un juridisko virzienu

Latvijas Universitātes Studentu padomē ir priekšsēdētāja biedrs

Hobiji – riteņbraukšana un stopēšana

Ikdienā stingri ievēro esošo autortiesību kārtību, taču labprāt cīnās par tās vienkāršošanu

Studentu taisnības bruņinieks Kirils Solovjovs

Andra ČUDARE, *Alma Mater* korespondente

Ienākot Latvijas Studentu apvienības (LSA) birojā astoņos vakarā, dzirdams, kā vairāki cilvēki izteiksmīgi deklamē: «Rikšiem vien, rikšiem vien brūklenes pa brikšņiem brien.» Izrādās, ka martā ievēlētā LSA prezidenta Kirila Solovjova kabinetā notiek runas mākslas nodarbība. Pats Kirils atbrauc ar motociklu, tomēr šis skarbaiss tēls zūd, kad viņš atzīst, ka birojā glabā čības ērtākai strādāšanai.

– *Fizmati.lv* forumā ir šāds tavs raksturojums: «Kirils ir leģendām apvīts cilvēks, kas pārstāvējis *fizmatu* visa veida līmeņos. Pats saka, ka ir *fizmats* uz mūžu, un tā vien arī liekas, jo no viņa nav iespējams tikt vaļā.»

– Nu, taisnība vien ir! Vēl piebilstu, ka esmu brīvdomātājs, kas mēģina apmierināt visas savas intereses, tomēr šāds papildījuma brīdis vēl nav pienācis. *Fizmatu* gan esmu nedaudz pametis novārtā, lai varētu koncentrēties uz citām lietām – Latvijas Universitātes Studentu padomi (LU SP), kur esmu priekšsēdētājas Rūtas labā roka – darbojos ar iekšējām lietām, kas domātas, lai vienkāršotu dzīvi studentu pašpārvaldēs. Vairāk kārtāju formalitātes, lai budžets būtu pieņemts laikā, lai normatīvie akti būtu pārdomāti.

Cita lieta ir LSA prezidenta amats. Studenti nāk strādāt uz LSA valdi, lai aptaustītos lielajā politikā, iegūtu kontaktus un ielūktos politikas virtuvē. Jā, te pamatā ir darbs ar normatīvajiem dokumentiem, bet arī tas ir interesants.

Piemēram, pagājušajā gadā sāka grozīt Ministru kabineta noteikumus par kredītēšanu. Izrādās, ka tā gada maijā LSA bija saņemts aicinājums izteikt savu viedokli. Es tobrīd LSA nedarbojos, tāpēc nezinu, vai viedoklis netika sniegts vai bija pārāk kluss, bet kādā svētdienas naktī no ziņu portāliem uzzinājām, ka kredītēšanas noteikumi stājas spēkā, bet iekšā visādas muļķības. Piemēram, ja tev ir 100 latu parāds, nevari paņemt studenta vai studējošā kredītu. Tad gājām pie izglītības un zinātnes ministres runāt, lūdzām grozījumus atlikt, solījām arī pilnu atbildību par notiekošo. Nākamajā dienā bijām Izglītības un zinātnes ministrijā (IZM) ar bankas pārstāvi un normas mainījām, tagad kredīta atteikšanas sliekšnis studentam ir nevis 100 lati, bet 3200 eiro.

– Pastāsti, kas patiesībā notiek studentu pašpārvaldēs?

– Daļa jauniešu uzreiz sāk pieaugušo dzīvi, paralēli studijām strādājot un īsti neizbaudot studenta dzīvi. Pašpārvaldes tāds tušņš vien ir, kur sanāk draugi vai pirmkursnieki, kas laika gaitā kļūst par draugiem. Tur ir ballītes, semināri – lieliska iespēja gūt jaunas prasmes. Pašpārvaldes ir vieta, kur var izpausties – organizēt pasākumus, operēt ar salīdzinoši lielu naudu, komandu, neriskējot ne ar ko! Tā ir iespēja vadīt, plānot, mācīties pārliecināt un kāpt pa karjeras kāpnēm.

Cilvēki, kurus pazīstu no pašpārvaldēm, darba tirgū ir pavisam citā pozīcijā. Brīnos par dažiem saviem kursabiedriem, kas bija pašpārvaldēs – šobrīd viņi ir augstās, labi apmaksātās pozīcijās,

Kirils divas reizes saņēmis Kristapa Morberga stipendiju

kaut tolaik viņu zināšanas IT nebija spožas un daži no viņiem pat nepabeidza studijas. Pašpārvalžu cilvēkiem ir cita veida pieredze, kuru citur neiegūt!

Ja katrs students nāktu uz pašpārvaldi, tur nebūtu gaisa, ko elpot, bet iesaku atnākt uz Pirmsaristoteli, Aristoteli un ballēm, kad sajūst saliedētību ar savu fakultāti, Universitāti. Tad arī izvēlēties, vai pašpārvalde ir istā vieta.

Studentiem iesaku lekcijās bez kautrēšanās uzdot jautājumus. To jāsāk darīt jau pirmajā kursā, pirmajā lekcijā! Jo pasniedzēji ir gatavi skaidrot, bet studentu domas ne vienmēr spēj nolasīt.

– Ko plāno iesākt, lai padarītu studentu dzīvi labāku?

– Viens darbs ir stipendiju reforma. Ikdienas studentam nav zināms, ka Rīgas Stradiņa universitātē (RSU) ieradās Valsts kontrole un paziņoja, ka stipendijas jādala augstskolas ietvaros. Šobrīd LU ir ļoti ērti, var dalīt stipendijas fakultātes, studiju programmas, pat semestra ietvaros. Bet Valsts kontrole uzskata, ka jādala visas augstskolas ietvaros. Šo ugunsgrēku esam nedaudz nodzēsuši, RSU Studējošo pašpārvalde savā Senātā ir uzlikusi veto. Apsolījām, ka panāksim noteikumu grozījumus, lai augstskolām būtu tiesības stipendijas dalīt sīkāk. Kāpēc tas jādara? Iedomājies, ka, piemēram, biologiēm kādā semestrī ir prakse, kur var iegūt lielāko daļu kredītpunktu. Un gadās, ka lielākoties visi tur sapelna desmitniekus, tādējādi viņi savāktu visas augstskolas stipendijas un citiem nekas nepaliktu.

– Tu esi arī IT drošības eksperts, tomēr daži uzskata, ka drīzāk esi spējīgs hakeris.

– No manis nav jābaidās, esmu «labais tēls». Protams, pēc pasūtījuma tiek veikta sistēmu uzlaušana, jo vislabākā pārbaude, vai sistēmas ir drošas, ir mēģināt tās uzlauzt. Bez tā nevar iztikt. IT drošības eksperta lauciņš ir aizraujošs. Ar domubiedriem izveidojām semināru ciklu, kur ik pa brīdim arī man jālasa kāda lekcija. Šajā ciklā bija dažas ievadlekcijas par atbildību un juridiskajām sekām IT nozarē, bet pārējās nodarbībās visu uzlūkojam no hakera skatpunkta.

– To visu var iemācīties, vai tomēr jābūt talantam?

– Nedēļas laikā pamatlietas var apgūt. Bet, lai atrastu ko jaunu, laikam gan nepieciešams talants. Var jau arī 50 gadus bakstīties un, ja paveicas, kaut ko arī sabakstīt. Bet ar talantu var redzēt kop-sakarības.

– Kad atklāji talanta dzirksti sevī?

– Kad bruka PSRS un slēdza fabrikas, vecākiem pēdējo algu izmaksāja mantā. Un daļa no tās bija kalkulatori ar lielu ekrānu, kas iespraužami rozetē, – tie man dikti patika. Septiņu gadu vecumā kāds radnieks atdāvināja no mikroshēmām salodētu, paštaisiņu datoru. Tad arī sāku programmēt un izlūdzos, lai vecāki «Latgali-tē» nopērk grāmatu par programmēšanu. Tagad ir gan liels prieks, gan skaudība pret jaunajiem, kas ar iPad padusē to visu apgūst daudz agrāk.

– Tev jāapvieno LU SP, LSA, darbs IT nozarē. Nebaidies no izdegšanas?

– Par to domāju pēc gada. Tā kā esmu paņēmis akadēmisko gadu fizikas maģistrantūras studijās, nav tik traki, visu izdodas apvienot. Agrī jāceļas un vēlu jāiet gulēt. LSA esmu tikai uz vienu gadu, tādēļ koncentrējos uz šo periodu, neko nevēlos atlikt.

– Atceros, ka tavā mājaslapā bija kalendārs ar «Kirila pieejamības laikiem».

– Tas nekur nav pazudis – ja kāds to grib redzēt, varu parādīt. Arī šobrīd tur ir redzami mani pieejamie laiki, tikai tādu ir ļoti maz.

– LSA esi bijis Akadēmiskā, Starptautiskā un Juridiskā virziena vadītājs. Tas varētu būt rekords – visvairāk ieņemto amatu?

– Iespējams. LSA nokļuvi pavisam jauns, studiju otrajā semestrī un uzreiz kā Akadēmiskā virziena vadītājs! Juridisko virziena gan vadīju tikai pusgadu. Gribēju pēc vidusskolas stāties juristos, bet nebiju kārtojis vēstures eksāmenu, ko toreiz prasīja. Juridiskās izglītības man nav, bet tā ir vajadzība mūsdienu pasaulē – ja vēlies pierādīt taisnību un neļaut valsts varas pārstāvjiem kāpt sev uz galvas, jābūt juridiski uzmanīgam, jo juristi valda pār pasauli.

– Lielie politikas cilvēki tevi uztver pietiekami nopietni?

– Ceru, ka jā. Tas, ka mazāk nekā diennakts laikā izdevās pārliecināt izglītības un zinātnes ministri atlikt Ministru kabineta projekta grozījumus, par kaut ko liecina. Studentu viedokli ņem vērā.

– Ko esi mācījies no iepriekšējā LSA vadītāja?

– Pusotru mēnesi pirms manis ievēlēšanas Mikus Dubickis (iepriekšējais LSA vadītājs – A. Č.) mani sāka regulāri aicināt līdzī uz izglītības un zinātnes ministriju, lai iepazītu visus cilvēkus, tādējādi darbu pārņemšana nebija sāpīga.

– Vai esi iemantojis ienaidniekus?

– Tādi labu laiku nav rādījušies. Kādreiz rakstīju blogu un par kādu mājaslapu uzrakstīju pētniecisku rakstu. Biju izpētījis, kā viss darbojas, un man šķita, ka tur notiek krāpšana. Radās aizdomas par konkrētu cilvēku kā autoru. Dabūju viņa telefona numuru, piezvanīju, bet viņš atteicās situāciju komentēt. To visu arī aprakstīju. Stundas laikā viņš man atzvanīja un draudēja sadot pa muti, bet tas bija sen. Rakstu tā arī neizņēmu.

– Kāpēc vairs neraksti blogu?

– Nav laika, bet gribētu atsākt. Tāpat gribētu iemācīties spēlēt klavieres. Ar mūziku man nav nekādas saistības, vienīgi tas, ka pirmajā klasē mani izmeta no kora, jo ārdījos un mētāju apkārt notis. Man liekas, ka klavierspēle būtu relaksējoša nodarbe, prezidēšana LSA būtu īstais laiks, kad to sākt.

– Tātad vajag atslodzi no LSA?

– Vajag gan. Bet no katras lietas vajag savu atslodzi. Ja es vairākas stundas spēlētu klavieres, atslodzei gan jau gribētos parēķināt fizikas uzdevumus.

Neatņemama Kirila dzīves sastāvdaļa tagad ir iesaistīšanās gan politiskās, gan praktiskās diskusijās par studentiem svarīgiem jautājumiem. Attēlā: piedaloties preses konferencē kopā ar Liepājas Universitātes administratīvo direktoru Arturu Medvecku

– Ir vēl kāds atslodzes veids?

– Man patīk stopēt, katru vasaru cenšos kaut kur patālāk aizbraukt. Tālākais laikam ir bijis Porto, kādās piecās dienās līdz tu rīnei tik. Ļoti iepriecina brīdis, kad pēc četrus stundu stāvēšanas nostopē mašīnu.

– Tev agrāk bija gari mati, kāpēc nogriezi?

– Drīzāk jāizstāsta, kāpēc audzēju. Reiz nostopēju auto, pie kura stūres bija izskatīgs, veiksmīgs vīrietis. Viņam bija ļoti foršs džips ar tolaik jaunākajām tehnoloģijām, man patika viņa frizūra un likās, ka arī man tādi mati piestāvētu.

– Internetā manīti arī Kiriljoki – kā tie radušies?

– Čatā sēdēja vairāki *datoriķi*, katrs dzēra alu un rakstīja muļķības, kaut kā tā tas pirms gadiem sešiem aizgāja.

– Daudzi tevi raksturo kā pašpārvalžu leģendu, kā radies šis apzīmējums?

– Par to, vai esmu leģenda, vēl varētu diskutēt. Domāju, ka cilvēki nav pieraduši strādāt ar tik patstāvīgu cilvēku, kas nepakļaujas autoritātēm – ar to varbūt esmu izpelnījies atpazīstamību pašpārvaldēs. Ja autoritātei nav argumentu, tad man tā nav autoritāte. Nokļūšana sarežģītās situācijās man ļāva saprast savas spējas un palīdzēja kļūt tādām, kas ir vienaldzīgs pret autoritāti bez argumentiem.

Kiriljoki

Vīruss nav nekas cits kā bīstamie Kirila padomi

Kirils neblogo, blogs Kirilo

Kirils no jebkura skaitļa galvā var izvilkt kvadrātsakni

Gadalaiki nemainās, Kirils tos pārslēdz

Kirila datoram ir papildu klaviatūra, ar kuru viņš palīdz procesoram ātrāk rēķināt

Avots: *laacz.lv*

Šāda attieksme man ir pret katru, arī lielām IT jomas autoritātēm. Reiz uz Rīgu bija atbraucis R. Stallmana kungs, kurš saistīts ar atvērtā koda kustību. Klausoties lekciju, uzdevu jautājumu, jo gribēju saprast, kāpēc šī kustība ir laba. Princīpā atbalstīju viņa ideju, tikai gribēju to izprast, bet R. Stallmana kungs mani nosauca par *selfish bastard* (savtīgais nelietis – A. Č.). Viņš tā arī man neatbildēja.

– Varbūt arī tāpēc daži no tevis baidās, domājot, ka tu viņus ar jautājumiem iegāz?

– Man patīk uzdot jautājumus nevis uzdošanas pēc, bet lai iemācītos ko jaunu. Pēdējā laikā pirms jautājuma uzdošanas apdomājos un, ja man šķiet, ka runājais uz manu jautājumu nevarēs atbildēt, paklusēju. Bet lielām autoritātēm gan jābūt gataviem atbildēt un pamatot savu nostāju.

Kā vadītājs esmu gatavs arī bargi izturēties pret saviem draugiem, kas šobrīd ir valdē, domāju, ka viņi to saprot, bet tāda vajadzība vēl nav bijusi.

– Students baidās ne tikai uzdot jautājumus, bet arī mainīt izvēlēto studiju programmu un tad nomoka tos gadus pienākuma dēļ.

– Ir jāsaņemams! Es pats nomainīju studiju programmu. Būtu bijis labāk, ja man būtu bakalaura grāds fizikā un maģistrs datorzinātnē, nevis otrādi, jo ievadkursi man likās elementāri, visu jau zināju, un man likās, ka izšķiežu savu laiku.

Jāizmanto iespējas – daudzi nezina, ka C daļu var izvēlēties pavisam brīvi, nav jāizvēlas tikai no piedāvātā! Var pat paņemt kaut ko no medicīnu pirmā kursa, pie operēšanas gan netiksi. Es izvēlējos lietvedību, man tas ļoti noderēja. Tāpat var C daļas kursu paņemt citā augstskolā, arī B daļu! Es vienu kursu izvēlējos RTU. Protams, ir liela skriešana, kārtējot papīrus, jo lietvedis to tavā vietā nedarīs, bet ir tā vērts!

– Kas par tevi obligāti būtu jāzina?

– Man ļoti garšo jūras veltes, zinu, tas ir ļoti nestudentiski, bet mani samaitāja laiks, kad vadīju LSA Starptautisko virzienu, jo tad ārzemju konferencēs vienmēr bija superīgi ēdieni. Bet arī pelmeņi man garšo!

Tomēr centrālā lieta manā dzīvē ir cīņa par taisnību, jo es gribu, lai visiem ir labi, īpaši neaizsargātajiem. 70 000 lielam studentu pulkam sevi aizstāvēt nav tik vienkārši, tādēļ ir LSA, kas palīdz. Tāds moto man ir arī ikdienas dzīvē. Ja saskaros ar ceļu policiju, cenšos audzināt viņus, ja viņi rīkojas nepareizi. Ir gadījies, ka policists ir tik laipns un profesionāls, ka uzrakstīju viņa priekšniekam pateicības vēstuli. Es gribu, lai visa sabiedrība ir balstīta uz godīgām vērtībām un rīcību. Diemžēl daudz kas vēl darāms, ceru, ka neesmu viens šajā cīņā. Vismaz studentu lietās man ir komanda. Pēc gada pievērsīšos tam, kas notiek ārpus studentijas. Nē, iešana politikā nav efektīvākais veids, varbūt drīzāk iesaistīšos kādā arodbiedrībā, tad jau redzēs. Šobrīd jāstrādā studentu interesēs!

Kirils Solovjovs, a student always ready to fight for issues

Kirils Solovjovs has been the President of the Student Union of Latvia since 29 March 2014. Striving to make students' life better in the future, he has worked as students' representative also responsible for academic, international and legal issues for several years. The current position he reconciles with is vice-presidency in the Students' Council of the UL.

Foto no LU Vēstures muzeja arhīva

Zinību lauks — atmiņu laiks

Katrīna ŽUKOVA, *Alma Mater* korespondente

No studiju laika Latvijas Universitātē (LU) sabiedrībā pazīstamiem cilvēkiem prātā palikusi ne tikai mācīšanās, bet arī dažādi kuriozi pasākumi kopā ar kursabiedriem. *Alma Mater* LU 95. jubilejas gaidās lūdza dažus no viņiem dalīties šajās atmiņās.

Viltus bērns

Sporta žurnālists Armands Puče stāsta, ka studiju laiks bijis ļoti radošs un «visa Universitāte ir viena liela atmiņa». Viņš studēja LU Filoloģijas fakultātē (tagad – Humanitāro zinātņu fakultāte), Žurnālistikas katedrā. Spilgtu atmiņu par to laiku viņam netrūkst.

A. Puče atminas vairākus starpgadījumus par to, kā viņš un viņa kursabiedri centušies kārtot eksāmenus. Taču vislabāk atmiņā palicis, kā kārtojis eksāmenu pie nu jau aizsaulē aizgājušā Jāņa Rozenberga, kurš pasniedzis literatūras vēsturi. A. Puče kopā ar kursabiedru Aivi Freidenfeldu, kurš ilgus gadus bija valdības preses pārstāvis un tagad vada LR Satiksmes ministrijas Komunikācijas nodaļu, izdomājis, kā nolikt eksāmenu «ar pēc iespējas mazākām sāpēm».

Dienu pirms eksāmena abi kursabiedri pie garderobes satikuši pasniedzēju un sākuši stāstīt jau iepriekš sagatavotu stāstu, ka Armandam piedzimis dēls, savukārt Aivis ir dēla krusttēvs. Puika, tāpat kā pasniedzējs, nosaukts par Jāni, un tas viņu ļoti aizkustinājis. Tā iedrošināts, A. Puče turpinājis vēl pārliecinošāk stāstīt, ka abi ar Freidenfeldu piedalījušies gan bērna sagaidīšanā, gan citos brīžos, tāpēc nav bijis laika sagatavoties eksāmenam. Sporta žurnālists jautājis pasniedzējam, kā varētu sarunāt, ka eksāmenu kaut kā vieglāk noliek.

«Profesoram acīs nolasāms, ka viss ir skaidrs, vajag palīdzēt, jo jaunais puika Jānis ir piedzimis. Viņam tā viss patika, un viņš teica: «Viss kārtībā, rītdien eksāmens sākas 8.30, es 8.15 gaidu jūs auditorijā.»» atceras A. Puče. Nākamajā rītā abi kursabiedri ieradušies jau ap astoņiem, un drīz arī pasniedzējs Rozenbergs nācis. Profesors uzreiz noskaidrojis, uz kurām biļetēm studenti var

Armands Puče, sporta žurnālists, TV6 raidījuma «Overtime TV» vadītājs, vairāku grāmatu autors. Foto no privātā arhīva

atbildēt, iedevis biļetes un dzinis rakstīt atbildes, jāvis arī špikot. Tomēr lielisko plānu nedaudz sašķobījis trešais students, fotogrāfs Ilmārs Znotiņš. Arī viņš ieradies savlaicīgi. I. Znotiņš izvilcis biļeti un jau gājis gatavoties, kad profesors pajautājis, kas tā par biļeti. Saņēmis atbildi, teicis: «Tā jāzina no galvas, ja nezina, jāiet ārā un jāgatavojas.» A. Puče vēl tagad atceras J. Rozenberga vārdus I. Znotiņam, kas vēl mēģinājis spirināties, piesaucot studentu tiesības. Pēc brīža gan pasniedzējs viņu dabūjis ārā no klases. Tad J. Rozenbergs pasteidzinājis abus studentus, lai raksta ātrāk, jo laika vairs nav. Abi ieskaiti nokārtojuši.

A. Puče atceras, ka eksāmenos reiz izmantojis arī krukus, lai iezēlinātu pasniedzējus. «Studijas liek būt radošam,» secina A. Puče.

Ar stapiem pie norvēģu psihologiem

Radio Skonto programmu direktors Valdis Melderis studējis LU Pedagoģijas psiholoģijas un mākslas fakultātē (tolaik – Pedagoģijas fakultātē) Psiholoģijas skolotāja studiju programmā. «Uz psiholoģiju aizgāju, jo mani nekas neinteresēja. Toreiz man likās, ka psiholoģija ir burvestība, kur iemācies trikus, vari manipulēt ar cilvēkiem, likt viņiem darīt, ko gribi. Viņiem patiksi, viņi tevi mīlēs,» stāsta V. Melderis. Uz jautājumu, vai cerības attaisnojās, viņš nopūšas un saka: «Pilnīgi garām!» Tolaik programma bijusi ļoti eksakta, un bija jāamācās tādi priekšmeti kā matemātiskā statistika, bioķīmija, matemātika u. c. «Man vēl joprojām murgos rādās matemātikas kontroldarbi – pēc 25 gadiem,» stāsta Radio Skonto programmu direktors.

Ballīšu neatņemama sastāvdaļa bijis «ārprātīgi pārgudri priest», un, jo vairāk terminu, jo labāk. Kopā ar kursabiedriem izveidojis pat organizāciju – LU Psiholoģijas studentu asociāciju. Viņš atceras, ka 90. gadu sākumā kopā ar kursabiedru Ulđi Pāvulu devies uz Norvēģiju, kur norisinājās Eiropas psiholoģijas studentu forums. Ar prāmi tikuši līdz Stokholmai Zviedrijā, un 24 stundu

laikā bija jānokļūst Oslo Norvēģijā, lai tālāk dotos uz Bergenu. No Stokholmas līdz Oslo ar kursabiedru stopējuši.

«Zināju divus vārdus – *wow* un *beautiful*. Braucām pāri Norvēģijas kalniem ar studentiem, un visu laiku lietoju vārdus *wow* un *beautiful*. Bija bail runāt angliiski. Saprast saproti, bet parunāt nevar,» atceras V. Melderis. Tā kā viņam un kursabiedram nauda nav bijusi, tad «bagātie Rietumeiropas valstu iedzīvotāji» sameta naudu, lai atpakaļceļā nebūtu jāstopē.

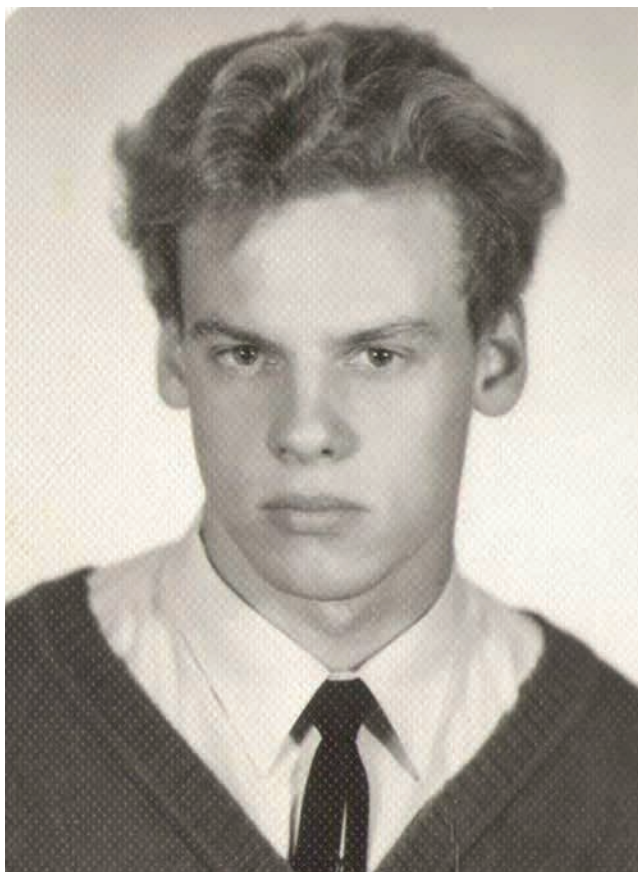
«Skarbi tas ir! Esi nekuries vidū un bez naudas. Domāju, ka daudziem tā laika studentiem tā ir tāda trauma, ka tas ir viņus labklājības ziņā uzdzinis tur, kur viņi ir. Tevi baro un izgulda par brīvu, beigās rīko ziedojumu akciju, lai tiec mājās,» stāsta V. Melderis.

Lekcijās adīja, seminārā – pat raudāja

Modelei Mārai Kampernovai nereti jautā par studiju izvēli un turpina jautāt pat pāris gadus pēc studiju beigšanas. Viņa studējusi LU Teoloģijas fakultātē teoloģiju un reliģiju zinātni bakalaura studiju programmā. «Izvēlējos tāpēc, ka pēc vidusskolas nevarēju saprast, ko darīt – ne es biologs, ne jurists, ne ķīmiķis. Liekas, ka viss interesē, bet nekas konkrēti,» atceras M. Kampernova, kas tagad vada arī jaunatklājēju raidījumu «Te!».

«Man liekas, ka visi iet ar vienu mērķi – studēt, saprast kaut ko, ko viņi nav sapratuši līdz šim un nekad nesapratīs,» par izvēli iet studēt Teoloģijas fakultātē smeļ M. Kampernova. Viņa piebilst, ka liela daļa studentu nav atnākuši uzreiz pēc vidusskolas, bet gan jau pēc vairāku gadu pārtraukuma, kad cilvēki kļuvuši nobriedušāki.

«Teoloģija ir lielisks veids, kā trīs gadus padomāt, ko darīt ar savu dzīvi,» stāsta modele. Viņasprāt, tā ir lieliska akadēmiskā izglītība. Interesanti, ka studiju laikā viņai bieži jautājuši, kas viņa būs, kad pabeigs mācības, un atbilde bijusi viena: «Man nekam nav jābūt, es jau esmu!»

Valdis Melderis, Radio Skonto rīta balss un programmu direktors, dažādu pasākumu vadītājs, pasniedzējs, tviterī raksta, ka viņa profesijas ir dialoga dizainers un notikumu vadītājs. Foto no privātā arhīva

Māra Kampernova, modele un viena no LTV raidījuma «Te!» vadītājām. Foto no privātā arhīva

Oskars Lepers, LNT žurnālists, reportieris raidījumā «LNT brokastis», kopā ar Elinu Belovu Radio NABA studijā. Foto no privātā arhīva

Lai gan studijas viņa atceras ar smaidu sejā, tomēr atzīst, ka studiju laikā negribētu atgriezties, jo tāpat uz ielas satiek pasniedzējus, kursabiedrus, un savā veidā šādi viņai sanāk atgriezties tai laikā. M. Kampernova īpaši uzsver, ka pasniedzēji visus studentus atceras un zina, to viņa uzskata par lielu plusu Teoloģijas fakultātē.

«Bakalaurus visi visus pazīst,» viņa saka, bijuši kā liela komanda, kopā devušies dažādās tematiskās ekskursijās, piemēram, uz baznīcām. Arī tagad, jau trīs gadus pēc beigšanas, viņai ir ļoti labi draugi – bijušie kursabiedri. Studiju gaitas Kampernova savienoja ne tikai ar modes darbu, bet tas ir bijis arī īsts «ballīšu laiks».

«Ja nebūtu manu kursabiedru, nebūtu pabeigusi. Varēju atļauties strādāt tikai tāpēc, ka man bija superatbalstoši kursabiedri.» Viņa atklāj, ka tad, kad bijis grūti koncentrēties lekcijās, adjijusi, un tas palīdzējis.

Visspilgtāk atmiņā Mārai palicis studiju kurss «Pastorālā terapija» – terapija, kas balstīta uz Bībeles stāstiem. «Kas notiek tajā lekcijā, paliek tajā lekcijā. Mēs atvērāmies līdz asarām. Tā bija viena no labākajām pieredzēm vispār. Sēdējām aplī – bijām maz, un katrs pēc kārtas sauca savas dzīves trakākos notikumus. Svarīgākos – gan pozitīvos, gan negatīvos,» atceras M. Kampernova. Cilvēcību, pazemību un iecietību – tieši šīs spējas modele Māra un kursabiedri attīstīja pastorālās terapijas laikā.

Kaunpilnākā pusotra minūte

«Baigi nopietnas tās studijas bija, bez humora,» uz jautājumu, vai atceras kādu kuriozu no studiju gaitām, studējot Filozofiju bakalaura studiju programmā LU Vēstures un filozofijas fakultātē, atbild televīzijas kanāla LNT žurnālists Oskars Lepers. Tomēr pēc laika atceras, ka kāds, viņaprāt, apkaunojošs notikums noticis tad, kas strādājis LU Radio NABA un kopā ar Elinu Belovu vadījis raidījumu «Studentu pietura».

«Nopietns raidījums par nopietnām studiju lietām,» saka O. Lepers. Vienu pirmdienu, kad ēterā bijis bez kolēģes un raidījuma

viesa, domājais, kā aizpildīt stundu garo ētera laiku. Toreiz izdomājais, ka jāpaeksperimentē ar mūzikas atskaņošanas sarakstu, un atradis dziesmu, par kuru viņam draugi bija stāstījuši.

Par spīti tam, ka dziesmu pats nebija dzirdējis un dziesmas nosaukums bijis rupjš, atskaņojis. Izrādījās, ka dziesma sastāv tikai no vārdiem, kas ietverti dziesmas nosaukumā, un pārmaiņus ir skanējuši vēl angļu un krievu valodā. «Kaunpilnākā pusotra minūte, kāda vispār ir bijusi ēterā. Labi, ka toreiz nebija *web* kameras, es sēdēju sarkans. Nezināju, ko darīt. Beidzās dziesma, bija ilgš klusums, kad neko neteicu un uzliku nākamo dziesmu,» tagad jau ar krietnu smieklu devu atceras O. Lepers. Par laimi, neviens neko viņam nav pārmetis. Lai gan Lepers jau pirms studijām augstskolā rakstījis preseī, tieši LU Radio NABA ir aizsākusies viņa žurnālistikas karjera. Žurnālistikā strādāt vēlējies jau iepriekš, taču studējis to, kas vairāk interesē, – filozofiju. Sevi raksturo kā centīgu studentu, jo sācis studēt maksas grupā, bet mērķis bijis tikt budžeta grupā, kas arī izdevies, jo studijas ļoti patikušas. «Sarkanā diploma man nebija, bet domāju, ka pasniedzēji mani atceras kā diezgan uzcītīgu studentu,» spriež LNT žurnālists. Studijas apvienojis ne tikai ar darbu Radio NABA, bet strādājis arī Valsts valodas aģentūrā.

«Tas bija ziņību pilns laiks. Man tiešām patika studijas, un tieši tajā sastāvā es būtu gatavs iet studēt un izdzīvot to visu vēlreiz,» tagad spriež O. Lepers.

A source of knowledge and memories

As some of Latvian celebrities speak about their student years at the UL, they remember not only academic studies but also various funny activities they engaged in together with their fellow students. *Alma Mater* interviewed some UL alumni who are now active in public life: fashion model Māra Kampernova, TV reporter Oskars Lepers, manager of *Radio Skonto* Valdis Melders and sports journalist Armands Puče. These people shared with us their memories about their student life in the UL.

LU māju noslēpumi atklājās Muzeju naktī

LU SP, Preses centrs, LU Bibliotēka, Sociālo zinātņu fakultāte

Arī šogad Latvijas Universitāte iesaistījās starptautiskajā Muzeju naktī un ļāva ikvienam ieskatīties tās noslēpumos un dārgumos. LU Studentu padome (LU SP) un LU Vēstures muzejs aicināja apmeklēt pasākumu «LU Māja», kurā līdz pat pusnaktij bija iespējams izstaigāt Latvijas Universitātes ēku un izbaudīt dažādas atrakcijas.

Kaiju mazuļi, dzintars un kino

Muzeju naktī Latvijas Universitātes apmeklētāji tika aicināti doties ceļojumā pa Dzintara ceļu, tvert neaizmirstamus mirkļus, vērojot visu 13 LU fakultāšu studentu un studentu korporāciju performances, kā arī ieskatīties LU Muzeja un Bibliotēkas dzīlēs pavisam netradicionālā skatījumā. Ceļojums noslēdzās uz LU jumta, no kura ikvienam pavērs ekskluzīvs skats uz Muzeju nakts pārņemto pilsētu. «Pats savu četrus gadus ilgo studiju laikā LU pirmo reizi biju uz Universitātes jumta. Blakus jumta platformai ligzdu bija ierīkojusi kaija, tā kā bez Rīgas panorāmas varēja vērot arī to, kā kaiju pāris baroja savus divus mazuļus. Mēs gan uz platformas novilkām aizsarglentu, lai cilvēki neietu pārāk tuvu kaijas ligzdai un to lieki netraucētu,» atceras Juris Ķibilds, LU SP Ārējā akadēmiskā virziena vadītājs. «Kad savā maiņā stāvēju pie LU ēkas durvīm, pienāca vācu senioru pāris un pauda sajūsmu par pasākumu. Vīrs uzslavēja, cik laba doma ir atvērt šādā pasākumā Universitāti un parādīt vienā reizē plašu tēmu loku. Viņam esot bijis ļoti interesanti un radies daudz jaunu ideju,» stāsta J. Ķibilds.

Latvijas Universitātes Zinātņu un tehnikas vēstures muzejs un LU Bibliotēka šogad piedāvāja iesaistīties ceļojumā starp debesīm un zemi: centrālajā vestibilā bija apskatāma izstāde «NE TIKAI SARKANĀ», kurā varēja uzzināt, cik daudzveidīgās krāsās dabā ir sastopami minerāli un ieži. Savukārt tie, kurus vairāk interesēja lūkošanās zvaigznēs, varēja ielūkoties LU miniplanētārijā.

Sociālo zinātņu fakultāte Muzeju naktī piedāvāja apmeklētājiem divas aktivitātes – komunikācijas fosiliju izstādi un kino diamanus kopā ar asprātīgo un zinošo kino ekspertu, pasniedzēju Viktoru Freibergu. Bija apskatāmi dzintarā saglabāti sen neredzēti, bet siltā atmiņā palikuši komunikācijas līdzekļi, kā, piemēram,

diskete, minidisks, peidžeris un viens no pirmajiem *Nokia* telefonu modeļiem. Izstādes apmeklētāji varēja arī nosūtīt savu ziņu nākotnei uz dzintarā esošo telefonu. Pēc V. Freiberga lekcijas varēja noskatīties 1967. gada filmu «Absolvents» ar Dastinu Hofmanu un 1953. gada filmu «Džentlmeņi izvēlas blondīnes» ar Merilinu Monro galvenajā lomā.

Citāda Universitāte

Arī LU Bibliotēka iesaistījās pasākumā un aicināja ikvienu apskatīt renovēto Kerkoviusa namu Kalpaka bulvārī 4, kur atrodas Bibliotēka un LU Humanitāro un sociālo zinātņu pētījumu centrs, kā arī ielūkoties ēkas renovācijas notikumu lappusēs un apbrīnot LU Bibliotēkas Reto izdevumu un rokrakstu kolekcijas bagātības. Nama apmeklētāji varēja apskatīt trīs izstādes: «Pēc septiņiem mirkļiem 100 gadi» un «Pēc sešiem mirkļiem 100 gadi», kas veltītas Universitātes vēsturei, kā arī LU profesora, gleznotāja Roberta Muža gleznu izstādi, kas veltīta profesora 70 gadu jubilejai. R. Muža gleznās lietotas tikai tīras krāsas – balta, melna un dabiskās zemes krāsas, pamatā izmantojot vienkāršus motīvus un minimālus izteiksmes līdzekļus. Arī LU Filozofijas un socioloģijas institūts radis mājvietu krāšņajā Kerkoviusa namā, un institūta pētnieki Muzeju nakts apmeklētājiem bija sagatavojuši video interviju fragmentu «Sarunas ar Gunaru Janovski».

Vakara noslēgumā viesus uzņēma Universitātes Radio NABA klubs «Nabaklab».

«Pasākums radīja daudz jauku emociju, it īpaši tad, kad cilvēki, dodoties prom, teica paldies, ka viņiem pasākums ļoti patīcis. Šādu pasākumu organizēt ir ļoti vērtīgi, lai parādītu sabiedrībai, ka studijas un ar tām saistītās lietas ir iespējams atklāt arī interesantā gaisotnē. Parādīt, ka Universitāte ir vieta ne tikai studijām un zinātnei, bet arī radošumam un jaunām idejām,» piebilst LUSP vadītāja Rūta Mājeniece.

The Night of Museums discloses the secrets of UL buildings

Just like last year, the UL took part in the international Night of Museums and invited everyone to explore UL's secrets and treasures. The UL Student Council and the UL Museum of History organised *UL House*, offering a tour around the University building and various activities until midnight.

Zinātne – tas ir forši un radoši

LU Preses centrs

Ikvienu universitāti bez jauniem un daudzsoļošiem cilvēkiem, kas vēlas savu mūžu veltīt zinātnei un akadēmiskajam darbam, būtu tikai ēka. Latvijas Universitātē šādu cilvēku netrūkst, tāpēc Universitātes jubilejas gadā stāstīsim par dažiem no viņiem – viņu izvēlēto ceļu, aizrautību, degsmi, zinātkāri un dažādību.

Piepildīts bērnības sapnis

Raivis Bērtis
Studē doktorantūrā Fizikas
un matemātikas fakultātē,
pētnieks Matemātikas un
informātikas institūtā

«Nodarbojos ar dzīves baudīšanu, jo man ir paveicies, ka iztiku varu pelnīt ar lietu, kas man no bērnu dienām ir patikusi un padevusies,» atzīst Raivis. Jau sākumskolā skolotāji viņam matemātikas stundās devuši citādus uzdevumus nekā pārējiem, un cieto riekstu risināšana bijusi ikdienas. Tagad viņš kļuvis par pētnieku un pasniedzēju. «Tā sajūta un brīdis, kad mēnešiem ilgi esi sēdējis pie kādas neatrisinātas vai nepierādītas lietas, un tad viss galvā saslēdzas,

ir neaprstāms. Bieži idejas un risinājumi rodas nevis pie darba galda vai datora, bet ejot pa ielu vai skatoties futbola pārraidi,» stāsta R. Bērtis. Interesanti, ka tieši hokeja pārraides starplaikā viņš izdomājis vienu no atslēgas sakarībām savā diplomdarbā.

Tagadējais darba vadītājs profesors Jānis Buls Raivi jau sākotnēji mudinājis pievērsties pētniecībai, sakot: jo ātrāk sāks, jo labāks būs rezultāts. Raivis paklausījis un tagad pēta automātu, algoritmu un vārdu kombinatorikas nozaru problēmas, bet pērn pirmo reizi docēja kursu «Augstākā matemātika» LU Ķīmijas fakultātes 1. kursa studentiem. Tomēr, piemēram, pētniecībā viss nebūt nav gājis tik gludi. «Pirms vairāk nekā gada biju nonācis neapskaužamā situācijā, jo aptuveni gada darbs izrādījās velts. Ar tādām situācijām ir jāaprod, jo tādas zinātniskajā darbā, it sevišķi tik teorētiskā kā manā, rodas ik pa laikam.»

Šobrīd pētījumi notiekot vairākos virzienos. «LU Matemātikas un informātikas institūta projektā «Uz nestriktās loģikas principiem balstītu matemātisku struktūru lietojumi telekomunikāciju tīklu projektēšanas un resursu vadības tehnoloģiju attīstībai», kur esmu pētnieka statusā, cenšamies izveidot matemātisku sistēmu, kura spētu pēc iespējas ātrāk un precīzāk noteikt uzbrukumu dažādu interneta datu plūsmām. Pēdējā mēneša laikā cenšos iedziļināties vienā pasaulslavenā problēmā, kas saistīta ar automātu pusgrupām un grupām un to galīguma algoritmisko izšķiramību.»

Īpašu prieku sagādā arī akadēmiskais darbs, kad, stāstot par pašu interesējošām lietām, izdodas aizraut studentus un redzēt dzirksti viņu acīs. «Biju norūpējies par to, vai mani respektēs. Mācību gada sākums tādā ziņā bija nepatīkams, jo bija grūti ar disciplīnu un studentu uzmanību. Par laimi, semestra laikā tas mainījās, studenti redz, ka daru to ar pilnu atdevi, un lekcijās tagad uzmanīgi klausās, bet praktiskajos darbos – aktīvi līdzdarbojas. Starp citu, domāju, ka mana mamma, kas ir sākumskolas skolotāja, ir īpaši priecīga par manu izvēli. Kad gāju pamatskolā,

viņa cerēja, ka kļūšu par matemātikas skolotāju skolā. Domāju, viņai sapņos tajā laikā nerādījās, ka pasniegšu matemātiku Latvijas Universitātē.»

Raivis ne vien jau deviņus gadus dzied arī FMF jauktajā korī «Aura», bet ir arī aktīvs sportists un LU komandā spēlējis gan tenisu, gan jau sešus gadus spēlē LU futbola līgā. «Pirms vairāk nekā diviem gadiem, kad LU meistarkomanda FS *Metta* izcīnīja vietu Latvijas futbola virslīgā, man radās trakulīga ideja veidot fanu klubu šai komandai. Viss ir sanācis pietiekami veiksmīgi, jo mūsu piecu cilvēku sākotnējā grupa ir izaugusi līdz aptuveni 25 aktīviem atbalstītājiem, kas joprojām gaida savās rindās papildinājumu.»

Pēta smadzeņu darbību

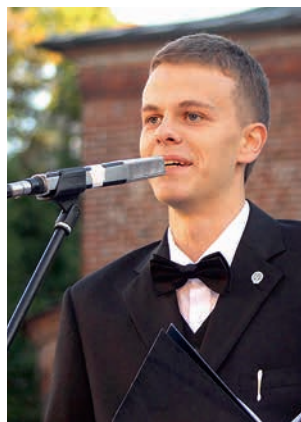
Ulrika Beitnere
Strādā Medicīnas fakultātē,
Farmakoloģijas katedrā,
studē doktorantūrā

Uzsākot studijas Bioloģijas fakultātē, Ulrika nemaz neesot plānojis karjeru saistīt ar akadēmisko darbu un pētniecību, bet jau kopš bakalaura darba laikiem iesaistījies farmakologu pētījumos Medicīnas fakultātē pie profesores Vijas Klušas. Studējot maģistrantūrā, pieteikusies *Baltic American Freedom Foundation* profesionālās prakses programmas stipendijai Amerikā, ko arī ieguvis, un gadu pavadījis divās izcilās universitātēs, kas pazīstamas ar savām medicīnas studijām, – Alabamas Universitātē Birmingemā un Kalifornijas Universitātē Losandželosā. «Pēc atgriešanās Latvijā šķita loģiski turpināt darboties zinātnes nozarē, kur ir ielikti pirmie nopietnie pamati tālākiem darbiem,» stāsta Ulrika, atzīstot, ka šis ir ļoti interesants un radošs darbs, tāpēc nolēmusi turpināt studijas doktorantūrā. «Pats interesantākais ir nepārtrauktā mācīšanās un izaugsmes iespēja, kā arī iespēja būt starp gudriem kolēģiem, kur katrs ir speciālists savā jomā. Darbs ietver gan piedalīšanos studiju kursu organizēšanā, gan zinātniskos projektus. Mana ikdiens ir saistīts ar pētījumiem par zāļu iedarbību uz dzīvnieku organismiem. Mūsu darba grupas gadījumā dzīvnieku organismi ir žurkas un peles. Pētām gan zāļu vielas iedarbību uz uzvedību un atmiņu, gan procesus, kas notiek smadzenēs. Ļoti patīk arī konferences, kurās ir iespēja prezentēt sava darba rezultātus, kā arī dzirdēt ļoti daudz jaunas informācijas, iepazīties ar citiem zinātniekiem,» stāsta U. Beitnere.

Pašlaik viņa izstrādā pētījumu par smadzeņu darbībā svarīgu proteīnu daudzuma noteikšanu gan peļu, gan žurku smadzenēs, kurās iepriekš ir bijusi ievadīta kāda viela, piemēram, mildronāts, un noteiktu uzvedību. «Tā mēs varam salīdzināt dzīvnieku uzvedību ar to, kas notiek smadzenēs.»

Ulrikas hobiji ir ceļošana, ritenbraukšana, pastaigas gar jūru vai mežā. Pēdējā laikā atklājums esot orientēšanās. «Izrādās, man ir divas kolēģes, kas ar to jau ilgāku laiku nodarbojas. Orientēšanās lieliski apvieno skriešanu ar topogrāfisku domāšanu – tas ir kā treniņš pret Alcheimera slimību! Ja ir brīvais laiks nedēļas nogalē, kopā ar draugu izvedam pastaigā patversmes suņus, tas rada gandarījumu gan suņiem, gan pašiem.»

Nāves teoloģija un Austrumeiropas politika

Rinalds Gulbis
Kopā ar *Dr. theol.*
Ilzi Jansoni lasa studiju
kursu «Nāves teoloģija»
Teoloģijas fakultātē,
studē doktorantūrā

«Akadēmiska karjera allaž bijusi mans sapņu darbs. Laikā, kad bērnu dienās citi domāja par aktiera, kosmonauta vai traktorista karjeru vietējā kolhozā, iztēlojos sevi stāvam pie tāfeles, kur stāstu dažnedažādas aizraujošas lietas,» atklāj R. Gulbis. Viņš studijas uzsācis LU Vēstures un filozofijas fakultātē, kur aizrāvēs ar viduslaiku medicīnas un zinātnes pētīšanu, taču sapratis, ka nepieciešamas arī padziļinātas teoloģiskas zināšanas, lai izprastu viduslaiku cilvēku. Tāpēc Teoloģijas fakultātē ieguvis maģistra grādu un šobrīd straujiem soļiem tuvojas doktora grāda iegūšanai. «Izvēle par labu TF ir bijusi viena no labākajām jebkad izdarītajām, fakultātē tiešām var sajusties kā labā Rietumu universitātē, kur mācībspēki ar studentiem strādā plecu pie pleca, bagātinot viens otru, sarunājoties un diskutējot, lai sasniegtu kopīgus mērķus. Mana galvenā pētījumu tēma ir Krievzemes pareizticīgās baznīcas loma starptautiskajās attiecībās un attiecībās ar kaimiņvalstīm. Tas galvenokārt nozīmē pētīt, mēģināt atklāt un saprast, kas ir tas savdabīgais konkrētajā kristietības formā, kas liek baznīcai arvien ciešāk saaugt ar valsts varu,» savu darbu skaidro R. Gulbis.

Viņaprāt, interesantākais ir jaunatklāšanas prieks lietās, kur it kā nekā jauna nav, tomēr, ja saskata kopsakarības un izpēta detaļas, tad paveras pavisam cita aina. «Šobrīd aktuālākais darbs norit pie diviem pētījumiem un studiju kursiem, tas ir pētījums, kas vienlaikus būs arī disertācija par Krievzemes pareizticīgo baznīcu. Aktuāls pavasara semestrī ir arī Teoloģijas fakultātes maģistra līmeņa studiju kurss «Nāves teoloģija», ko pasniedzam kopā ar *Dr. theol.* Ilzi Jansoni. Studiju kursā «Nāves teoloģija» aicinām studentus palūkoties uz nāves fenomenu Rietumeiropas kristīgajā kultūrtelpā laikā no agrajiem viduslaikiem līdz pat mūsdienām ne tikai no kristietības pozīcijām, bet vienlaikus arī paraudzīties uz nāves fenomenu no filosofijas, tradicionālās kultūras un citu reliģiju prakses. Šajā kursā studentiem arī pašiem jāķļūst par pētniekiem, kur lauka darbos jāpēta dažādu Latvijas reliģisko grupu uzskati un priekšstati par nāvi.

Paralēli tiešajiem pienākumiem LU kā pētnieks darbojos arī Austrumeiropas politikas pētījumu centrā, kur *Dr. hist.* Aināra Lerha un politologa Anda Kudora vadībā pētī Krievijas, Ukrainas, Gruzijas, Moldovas un citu Austrumeiropas valstu politiskos procesus.»

Jautāts par hobijiem, Rinalds izceļ dziedāšanu Latvijas izdevniecību jauktajā korī «Burtnieks». Savukārt otra aizraušana jau vairākus gadus esot mājas vīnu brūvēšana. «Vīnus, kas tradicionālā manierē gatavoti no vīnogām, ķiršiem, rabarberiem, āboliem, upenēm un zemenēm, kopā ar mammu raudzējam savās lauku mājās Džūkstes pusē. Vēlāk šos gadu vai divu gadu garumā brūvētos vīnus vedu uz Universitāti degustēt un baudīt.»

Pētījumi par bērnu aptaukošanos

Sarmīte Kupča
Studē doktorantūrā un
rezidentūrā Medicīnas
fakultātē

S. Kupča pēta aptaukošanās attīstību un tās cēloņus bērniem, aptaukošanās biežumu sākumskolā, kā arī biežākos riska faktorus, kuri veicina aptaukošanās attīstīšanos, analizējot bērna DNS un tās izmaiņas, kas varētu veicināt aptaukošanās attīstīšanos. Piemēram, jau izdevies pierādīt, ka bērniem ar aptaukošanos ir izmaiņas DNS vietā, kura ir atbildīga par olbaltumu šķelšanu, līdz ar to netiek atpazīts bojātais olbaltums, tas netiek šķelts un uzkrājas.

Sarmīte par akadēmisko un pētniecības darbu saka, ka tas ir liels izaicinājums. «Pētniecībai medicīnā ir liels potenciāls, ir tik daudz slimību, kuru attīstība ir neskaidra. Izzinot slimību attīstību, tās var veiksmīgāk ārstēt un paredzēt to tālāko gaitu, novēršot komplikāciju attīstīšanos.»

Tā kā bērni ir mūsu nākotne, viņa pievērsusies bērnu veselības uzlabošanas iespēju pētniecībai. «Studiju laikā vienu vasaru pavadīju ASV, kur kā brīvprātīgā strādāju Zinātnes muzejā – Šūnu laboratorijā. ASV aptaukošanās ir nopietna problēma visās vecuma grupās. Redzēju daudz cilvēku, kuri cieš no aptaukošanās, un tas raisīja interesi par aptaukošanās cēloņiem. Pateicoties manai promocijas darba vadītājai prof. Ingridai Rumbai-Rozenfeldei, man ir iespēja aptaukošanās bērniem pētīt sīkāk.»

Pašlaik Sarmītes tuvākie plāni saistīti ar promocijas darba aizstāvēšanu un rezidentūras pabeigšanu, kas ļaus iegūt pediatra sertifikātu.

Pētniecība ļauj ieraudzīt pasauli krāsās

Igor Gubenko
LU Vēstures un filozofijas
fakultātes doktora zinātniskā
grāda pretendents filozofijā,
LU Filozofijas un socioloģijas
institūta zinātniskais asistents

«Bakalaura un maģistra grādu filozofijā esmu ieguvis Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultātē. Zināšanas

papildināju Lēvenas Katoliskajā universitātē Beļģijā. Pagājušogad pabeidzu doktora studijas Latvijas Universitātē, bet nākamgad plānoju aizstāvēt promocijas darbu. Brīvajā laikā nododos pasaules skaistuma baudīšanai visdažādākajās tā izpausmēs – gan ceļojot, apmeklējot muzejus un izstādes, skatoties izrādes, filmas un klausoties mūziku, gan arī vienkārši braucot ar riteni un atklājot šķietami pierasto apkārtni arvien jaunas un jaunas fineses,» stāsta I. Gubenko.

Viņaprāt, akadēmiskais darbs nepārprotami ir izaicinājums, bet reizē arī garantija, ka nekad nebūs garlaicīgi. I. Gubenko pēta tādu sarežģītu tēmu kā dekonstrukcijas virziens mūsdienu filozofijā, proti, to, kā savā prātā sakārtojam realitāti, kā rezultātā ierastās domāšanas shēmas un tendence visu salikt pa jau gatajiem plauktiņiem bieži traucē saskatīt apkārtējo lietu un procesu daudzveidību un unikalitāti. «Visuzskatāmāk tas izpaužas gadījumos, kad savā domāšanā vadāmies pēc tādiem pretstatu pāriem kā dabiskais/mākslīgais, labais/ļaunais, savējais/svešais, draudzīgais/naidīgais utt. un tāpēc bieži aizmirstam svarīgu patiesību, ka *pasaule nav melnbalta*. Pētīt, kā šīs domāšanas un komunikācijas shēmas tiek pārmantotas un atražotas, kā arī kritiski izvērtēt to pielietojuma iespējamās negatīvās sekas (piemēram, noteiktai grupai tirot stigmatizētai kā «ienaidniekiem») – tas ir manū šī brīža pētījumu saistošākais aspekts.»

Paralēli doktora darba izstrādei Irgors asistē profesorei Mārai Rubenei studiju kursā par Imanuela Kanta filozofijas aktuālajiem jautājumiem, kā arī veic pētījumus Latvijas filozofijas vēsturē LU Filozofijas un socioloģijas institūtā. «Cenšos uzrunāt arī plašāku neakadēmisku auditoriju, rakstot publicistiskus tekstus, kā arī kopā ar kolēģiem Arti Ostupu un Justīni Janpauli veidojot laikmetīgās literatūras un filozofijas interneta žurnālu *Punctum*.»

Iekāpt doktoranta korpēs Leipcigā

Ija Lasmane
Ventpils vakara vidusskolas
direktore,
studē doktorantūrā
Pedagoģijas, psiholoģijas un
mākslas fakultātē

«Augstāko izglītību esmu ieguvusi Latvijas Universitātē – vispirms kā matemātikas zinātņu bakalaura, tad kā izglītības zinātņu maģistra pedagoģijā. Labprāt izmantoju ES piedāvātās tālākizglītības iespējas ārpus Latvijas – tas mani ir motivējis uzlabot svešvalodu zināšanas, esmu sastapies ar fantastiskiem cilvēkiem un ieguvusi jaunus draugus, domubiedrus un sadarbības partnerus,» stāsta I. Lasmane.

Viņu studēt doktorantūrā iedvesmojusi veiksmīga dalība konkursā ar darbu «Vakarskola izglītības vidē», kas atgādinājis, cik aizraujoša var būt pētniecība. Turklāt nemitīgi papildinātā pieredze un jaunās zināšanas palīdzot arī skolotāja misijas pildīšanā vakarskolā. «Darbu vakarskolā noteikti varu uzskatīt par manu dzīves acinājumu. Ir tik fantastiski redzēt, kā mainās mūsu skolēni, kā aug viņu pašvērtējums, veidojas atbildības sajūta. Lielākajai daļai no

viņiem vakarskola ir viņu dzīves otrā iespēja. Prieks arī par maniem kolēģiem. Jāatzīst, ka ne katrs skolotājs var būt arī izcils vakarskolas pedagogs. Vakarskolu kopīgi veidojam par mūsdienīgu izglītības iestādi, mācāmies jēgpilni izmantot tehnoloģijas, piedāvājam vidējo izglītību iegūt arī tālmācībā. Kopš 2005. gada kopā ar kolēģiem un skolēniem aktīvi iesaistāties dažādos starptautiskos projektos. 2012. gadā nolēmu uzsākt studijas LU PPMF Pedagoģijas doktora programmā. Mans pieteiktais pētījums doktorantūras studijās ir «Vakarskolu līdzdalības starptautiskajos projektos rezultativitātes izpēte». Šobrīd esmu iekāpusi jaunās korpēs – kā *Erasmus* programmas studente kopš marta beigām studēju Leipcigā. Mans uzdevums – strādāt ar pētījuma teorētisko daļu. Leipcigas Universitātes bibliotēkā ir plašs mani interesējošās literatūras klāsts, un tā ir vienreizēja iespēja nodoties studijām, nedomājot par darbu skolā,» stāsta Ija, kura ir spilgts pierādījums tam, ka studēt var un vajag jebkurā vecumā.

Jautāta par nākotnes plāniem, viņa atzīst, ka jāvērtē un jāizmanto tās iespējas, ko piedāvā dzīve. «Un tad – kas zina...»

Teorētiskās zināšanas ļauj būt labākam praksē

Māris Onževs
Jurists, studē doktorantūrā
LU Juridiskajā fakultātē

«Līdzīgi kā lielākajai daļai juridiskās zinātnes pasniedzēju un pētnieku, arī man akadēmiskā karjera nav pamatdarbs. Ikdienā strādāju par juristu – dodos pārstāvēt uzņēmuma intereses tiesā, risinu ikdienas juridiskās problēmas – sniedzu konsultācijas un juridiskus padomus, gatavoju praktiskus juridiskos dokumentus,» stāsta M. Ožņevs.

Tomēr viņš ir arī Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes doktorants, kas gandrīz pabeidzis savu promocijas darbu – pētījumu par Saeimas tiesībām pieņemt likumus, kas ietekmē iedzīvotāju un uzņēmumu iepriekš iegūtās tiesības. «Šis ir ļoti nozīmīgs jautājums visai Latvijas tautsaimniecībai un attīstībai kopumā, tādēļ man svarīgi ir ne tikai aizstāvēt promocijas darbu, bet arī praktiski iedzīvināt promocijas darba atziņas. Iespēja dot savu artavu sakārtotās tiesiskās vides izveidošanā ir viens no dzinuliem, kas dod enerģiju pētīt.»

Viņaprāt, lielākais ieguvums mūsdienu pētniekiem ir tehnoloģiju attīstība, kas ļauj darbu veikt, atrodoties praktiski jebkur – pludmalē, bibliotēkā vai kalnos, ja vien ir pašdisciplīna un vēlme pētīt, kā arī portatīvais dators un interneta pieslēgums. «Vēl viena interesanta lieta jurisprudencē ir nepārtraukta saskaršanās ar jauniem izaicinājumiem. Tas ir līdzīgi kā māksliniekam, kuram katra glezna ir jārada no jauna. Juristu gleznas ir juridiskās problēmas, kuras nepieciešams atrisināt līdz pašām beigām. Un tad sākt nākamo. Tādēļ šai profesijā nekad nav garlaicīgi un iespēja ieslīgt rutinā ir daudz mazāka nekā citās nozarēs,» pārliecināts Māris.

Jurists uzskata, ka labas akadēmiskās zināšanas ir pamatā kvalitatīvam praktiskajam darbam, īpaši juridiskajās zinātnēs. «Esmu ieguvis arī nelielu pieredzi pasniedzēja darbā un zinu, ka pedagoģisko darbu noteikti vēlos turpināt. Par savu lielāko priekšrocību uzskatu pavisam nesen iegūto izglītību, kas ļauj pievērst uzmanību tiem apstākļiem, kas ir būtiski, kā arī sniegt praktiskus padomus kvalitatīvākas izglītības iegūšanai. Kaut vai aicināt jaunus juristus arvien agrāk uzsākt vācu valodas apguvi, kas Latvijas tiesību sistēmas īpatnību dēļ vairākās jomās ir gandrīz vai obligāts priekšnoteikums spējai kļūt par labu juristu. Tāpat jau studiju gados nekautrēties un kontaktēties ar nozares profesionāļiem, kuri var dot daudzus labus padomus.»

Atgriezties pie saknēm, lai izprastu tagadni

Mārtiņš Laizāns
Humanitāro zinātņu fakultātes
maģistrantūras
2. kursa students,
tulkojotājs

Mārtiņš Laizāns apgūst seno hellēņu un latīņu valodu un pēta gan to, kā radušās Rietumu kultūras, gan to attīstību un ceļu līdz mūsdienām. «Lielu gandarījumu sniedz brīži, kad var nonākt līdz kāda jēdziena saknei un izcelsmei, redzot, kas ar šo jēdzienu ir ticis iecerēts senatnē un kā ir mainījusies izpratne par to līdz pat mūsdienām. Ārkārtīgu prieku sagādā teju vai ikdienišķas atklāsmes, ka daudzu iegājušos un nepamatoti lietotu svešvārdu vietā ir iespējams veikt īgi un saprotami lietot vārdus un jēdzienus no latviešu valodas garīgās mantnīcas.» Mārtiņš jau līdz šim spējis strādāt pie vairāku nozīmīgu darbu tulkojumiem. «Pašlaik izstrādāju maģistra darbu, kuram kā pielikums top Platona darba «Kratils» tulkojums latviešu valodā.» M. Laizāns studēt klasisko filoloģiju nav izvēlējis akadēmisku mērķu dēļ, bet gan tādēļ, ka LU ir vienīgā vieta Latvijā, kur iespējams apgūt gan latīņu, gan senhellēņu valodu augstā līmenī. «Šīs valodas paver neatsveramu iespēju tieši piekļūt Rietumu kultūras pamatam un avotam, kas ļauj labiekārtot savu garīgo mājsaimniecību atbilstoši manām kultūrinteresēm,» atzīst Mārtiņš. «Ar profesionālu karjeras plānošanu līdz šim vēl neesmu nodarbojies, jo pasaule un Latvija pēdējās desmitgadēs pārāk strauji mainās, lai drošticami būtu iespējams paredzēt savas dzīves pagrieziena secību, tāpēc es izvirzu īslaicīgus mērķus, par kuriem ir prieks, ja tie tiek sasniegti, piemēram, ja tiek apgūta kāda valoda vai tiek iemantota kāda digitālajā vidē noderīga prasme.»

Science can be fascinating and creative

No university would survive without all the young people eager to devote their lives to science and commit themselves to academic work. This year we are marking the anniversary of the UL, so we decided to tell more about such people, their enthusiasm, thirst for knowledge and what makes them unique among other people.

Futbols kā tikšanās vieta

Antonio Molina Sarrio pieredzes stāsts

Foto no Erasmus Team arhīva

Sarmīte RUTKOVSKA, Ārlietu departaments

Ārvalstu apmaiņas studentu skaits Latvijas Universitātē katru gadu pieaug. 2013. gadā vien 467 apmaiņas studenti no dažādām pasaules valstīm izvēlējās apmaiņas studijas Latvijas Universitātē. Arī Antonio Molina Sarrio – Erasmus students no Spānijas.

– Pastāsti, lūdzu, nedaudz par sevi.

– Esmu no Almerijas, pilsētas Spānijas dienvidos, Andalūzijā. Pirms tam studēju biznesa administrāciju, bet pašlaik studēju jurispudenci. Šis ir mans pēdējais studiju gads, tāpēc izvēlējos doties uz Latviju, lai pabeigtu studijas šeit.

– Kāpēc izvēlējies tieši Latviju?

– Latvija patiesībā bija mana otrā izvēle (pirmā bija Polija), tomēr izvēlējos Rīgu, kas ir galvaspilsēta. Man šķita, ka tā varētu būt lieliska pieredze, tāpēc ka Latvija salīdzinājumā ar manu valsti ir ļoti atšķirīga – kultūra, laikapstākļi, cilvēki, viss ir citāds. Šī man ir bijusi ļoti jauka personiskās dzīves pieredze.

– Vai tu zināji kaut ko par Rīgu, pirms brauci studēt uz šejieni?

– Pirms ierašanās Rīgā ļoti daudz informācijas ieguvu internetā no bijušajiem apmaiņas studentiem, kas bija dalījušies pieredzē. Turklāt Spānijā ir televīzijas programma «Spāņi pasaulē»,

kur jau ir bijuši divi raidījumi par Latviju, tādēļ man bija iespēja nedaudz iepazīt Rīgu.

– Vai atceries savu pirmo dienu Latvijā?

– Pirmajā dienā, kad ieradās Latvijā, izvēlējos braukt uz kopmītnēm ar taksi, un tas bija mazliet savādi, jo taksometra šoferis ar mani vispār nerunāja. Viņš tikai latviski pajautāja: «Kur tu dodies?» (viņš nemaz nerunāja angļiski). Atbildēju, ka uz Rēznas ielu. Bet, tā kā, iespējams, neizrunāju to diez ko skaidri, viņš saprata nepareizi un aizveda mani citur. Vēlāk parādīju savā mobilajā telefonā ielas nosaukumu, un viņš beidzot mani nogādāja Rēznas ielā. Šķiet, viņš pēc tam visu ceļu lamājās, bet to es droši nezinu, jo neko nesapratu. Tad ieradās Rēznas ielā, *Prima* hostelī, un viss bija lieliski. Satiku tur daudzus studentus, kuri bija tādi paši kā es – ārvalstu apmaiņas studenti. Mūsu stāvā, lai satiktos, katru dienu rīkojām ballītes. Patiesībā puisis no kaimiņu istabas tagad ir mans dzīvokļa biedrs.

– Vai tev ir bijuši kādi smieklīgi atgadījumi?

– Jā, ļoti daudz. Katra trešdiena Rīgā ir smieklīga, jo satiekamies ballītēs ar visiem apmaiņas studentiem – esam kā ģimene. Latvieši ir daudz noslēgtāki nekā mēs, spāņi, – esam ļoti atvērti. Līdzīgi kā itāļi. Tomēr cilvēki šeit ir ļoti jauki un draudzīgi, tiklīdz ir iespēja iepazīt viņus tuvāk.

Reiz izsacām taksometru, lai dotos uz elektroniskās mūzikas šovu arēnā «Rīga». Bijām četri cilvēki – divas portugāļu meitenes,

mans itāļu draugs un es. Taksometra šoferis nezināja ceļu un aizveda mūs uz Rīgas nomali. Bija ļoti jautri, jo pēc tam mēs viņam palīdzējām atrast ceļu, izmantojot GPS: «Griez pa labi, griez pa kreisi!» Tas bija smieklīgi, jo viņam nebija ne jausmas, kur atrodamies. Braucām kādas 45 minūtes, bet viņš beigās teica: «Ok, iedodiet man trīs eiro, un būs labi!» Meitenes gan bija mazliet nobijušās.

– Zinu, ka Rīgā spēlē futbolu.

– Spānijā visu savu dzīvi es esmu spēlējis futbolu. Es spēlēju futzāla 2. divīzijā un tad futbola 3. divīzijā. Es vienmēr esmu studējis un spēlējis futbolu.

Tagad spēlēju Latvijas Universitātes komandā un ET (*Erasmus Team*) komandā. Ar Latvijas Universitātes komandu spēlējam «Universiādē» pret citu universitāšu komandām un šogad pirmo reizi pēc ilga pārtraukuma uzvarējām ISMA komandu (vismaz pēdējo piecu gadu laikā tas nebija izdevies). Ceru, ka uzvarēsīm šajā turnīrā.

ET komandā esam no dažādām Eiropas valstīm – Vācijas, Portugāles, Turcijas, Spānijas, Nīderlandes. Tas ir nedaudz citādi. Mēs, protams, spēlējam, lai uzvarētu, bet arī lai vienkārši baudītu spēli. Mārtiņš Linde ir kā mūsu treneris, viņš visu organizē, katru dienu zvana: «Mums tur jāspēlē!» Viņš man ir kā otra ģimene. Viņam ir dēls, kas man ir kā brāļadēls.

– Kādā pozīcijā tu spēlē?

– Esmu pussargs. Viena komanda Latvijā man piedāvāja pievienoties viņiem, bet tas aizņem daudz laika – daudz treniņu, maču, ir jāceļo apkārt.

– Kura komanda?

– Neatceros, man šķiet, *Riga United*. Tā ir futbola komanda. Spānijā es pelnīju naudu ar spēlēšanu, bet šeit piedāvā samērā maz, tāpēc man tas nebūtu izdevīgi.

– Kā tu salīdzinātu futbola kultūru Latvijā un Spānijā?

– Spānijā, ja tu dodies uz parku, vari redzēt bērnus spēlējam futbolu. Bērniem vienmēr līdzī ir bumba. Izaugu ar šādu mentalitāti. Bumba ir kā mūsu tikšanās vieta, kur sanākt kopā. Tāpat parasti, spēlējot futbolu, var iepazīties ar jauniem cilvēkiem.

– Ko tu parasti dari nedēļas nogalēs?

– Dodos dažādos ceļojumos. Esmu apceļojis Latvijai tuvākās valstis. Šeit ir ļoti viegli doties uz dažādām valstīm ar lidmašīnu. Esmu bijis Norvēģijā, Šveicē, Londonā. Spānijā tas būtu sarežģītāk.

Kopā ar komandas biedra Mārtiņa Lindes mazo dēliņu, komandas aktīvu atbalstītāju Leonardu. Foto: M. Linde

Piedalos arī ceļojumos, ko organizē ESN (*Erasmus Student Network*) komanda. Katru nedēļas nogali cenšos iesaistīties kādās aktivitātēs. Ballītes ir ok, bet man patīk darīt arī daudz ko citu. Ziemā bijām slēpot. Plānojam doties uz akvaparku – dzirdēju, ka tas ir viens no lielākajiem Austrumeiropā.

– Vai tu esi bijis arī uz hokeja spēlēm?

– Jā, tā bija pirmā reize, kad skatījos hokeja maču, un tas bija kā šovs. Apbrīnojam! Esmu jau sev iegādājis «Dinamo Rīga» kreklu.

– Kādi ir tavi plāni pēc apmaiņas studiju beigšanas LU?

– Plānoju nokārtot visus eksāmenus. Šovasar man paredzēta vienu mēnesi ilga prakse Spānijā kā juristam, un tad būs jāprezentē gala darbs. Nākošgad plānoju strādāt, bet Spānijā pašlaik situācija ar darba meklējumiem ir ļoti sarežģīta. Bet es mēģināšu.

– Tātad tu būsi jurists?

– Nē, es gribu būt uzņēmējs jomā, kas saistīta ar sportu, jo es mīlu sportu!

– Vai studijas šeit atšķiras no studijām Spānijā?

– Šeit mums ir kursi, kas paredzēti tieši *Erasmus* studentiem. Bet izglītība šeit ir pilnīgi citādāka nekā Spānijā. Spānijā ir tikai divi eksāmeni, kas jānokārto. Turpretī šeit katru nedēļu jāgatavo prezentācijas, katru dienu ir jāstrādā. Es, protams, dodu priekšroku šādai metodei. Tai ir vairāk nepārtraukts raksturs. Ir vieglāk, bet man tas ir arī diezgan grūti, jo nav pietiekamas angļu valodas zināšanas. Es zinu angļu valodu, bet ne tik labā līmenī, tāpēc studēt angļu valodā man ir grūtāk nekā latviešu studentiem.

– Vai tavas angļu valodas zināšanas šeit ir uzlabojušās?

– Jā, ļoti! Tas bija viens no maniem mērķiem, kādēļ izvēlējos doties *Erasmus*.

– Ko stāstīsi saviem draugiem par Latviju, kad atgriezies mājās?

– Šī ir viena no lieliskākajām manas dzīves pieredzēm. Patiešām! Ceru, ka viņi kādreiz atbrauks uz Latviju, jo tas ir tā vērts.

Foto no *Erasmus Team* arhīva

Football connecting people: an experience by Antonio Molina Sarrío

The number of exchange students in the UL increases year by year. In 2013, 467 exchange students from different countries chose to come and study in the UL. One of them is Antonio Molina Sarrío – an exchange student from Spain who has had many adventures and made many friends here.

30. gadi

30. gadi

40. gadi

50. gadi

Dzirdot vārdu «students», ikvienam rodas daudzas un dažādas asociācijas. Viena no tām noteikti ir saistīta ar studentu izskatu – piemēram, 30. gadu staltie studenti uzvalkos vai skaistās studentes kostīmiņos. Cauri laikiem tieši studenti ir bijuši tie, kas diktējuši jauniešu modi un gērbšanās stilu. Šoreiz piedāvājam ieskatu Latvijas Universitātes studentu modē vairāk nekā gadsimta garumā.

60. gadi

70. gadi

2008. gads

2012. gads

Atjauno modernākās ērģeles Latvijā

Laine DOBULĀNE, LU Fonds

Pirms 80 gadiem radās ideja, ka Latvijas Universitātei (LU) kā Latvijas Republikas intelektuālajam un kultūras centram nepieciešamas savas ērģeles. Toreizējais LU rektors un Valsts prezidents aicināja sabiedrību iesaistīties kampaņā, lai uz LU 18 gadu jubileju LU Lielajā aulā būtu modernākās tā laika ērģeles. LU 95. jubilejā tās atgūs savu spožumu, jo pašlaik norit aktīva atjaunošana, kam tiek vākti ziedojumi. Bet tie, kam interesē LU ērģeļu stāsti, var pieteikties ekskursijai profesora Tāivalža Dekšņa vadībā.

Ērģeļu kampaņā iesaistījās plašas sabiedrības masas – tā laika intelīģence, uzņēmumi, studenti, ikviens, kam nebija vienaldzīga LU kultūras attīstība. Pēc 112 dienu ilgas ziedojumu vākšanas kampaņas – no 1935. gada 9. septembra līdz 1936. gada 21. februārim – ieceri izdevās īstenot, savācot 25 000 latu.

Izsmalcinātas un modernas ērģeles

LU ērģeles vislabāk pazīst ilggadējais LU ērģelmeistars Tāivaldis Deksnis. LU ērģeles būvējusi vācu ērģelbūves firma *E. F. Walcker, Ludwigsburg* 1937. gadā, un tās bija šīs firmas 2544. instruments. Firma 19. gadsimta beigās un 20. gadsimta pirmajā pusē bija viena no vispazīstamākajām un visražīgākajām ērģelbūves firmām pasaulē. Latvijā *Walcker* uzbūvēja ap 20 instrumentu – pirmās bija Rīgas Doma ērģeles (1883. gadā), bet pēdējās – LU ērģeles.

LU ērģelēm ir 70 skanošie reģistri, no tiem divi sitaminstrumentu reģistri – zvani un čelsta (*Turmglöcken, Celeste*), un 11 transmisiju

reģistri (atsevišķu reģistru stabuļu izmantošana dažādās klaviatūrās vai dažādās oktāvās). Neparasti daudz – četrpadsmit – ir tā saucamie kopēji. Tie ir saslēgi, kas savieno kopā toņus no dažādām klaviatūrām – gan unisonā, gan ar oktāvas nobīdi, kā arī atsevišķām klaviatūrām taustiņus dublē oktāvā.

«Jāteic, ka manā visai bagātajā ērģelniķa pieredzē nav nācies pie citu zemju ērģelēm sastapt tik daudz un tik izsmalcinātu ērģelbūves nianšu kā šeit, LU. Zināmā mērā to noteica ērģeļu pasūtītāji, bet to realizācija bija iespējama līdz ar tā laika ērģelbūves modē nākušo elektropneimatisko ērģeļu traktūru – savienojums, starpposms, kas nodrošina toņu un reģistru ieslēgšanos ērģelēs, darbinot ērģeļu klaviatūras un dažādos slēdzus ērģelniķa darba vietā – pie spēles galda.

Tas ļauj teikt, ka LU ērģelēs tika izmantoti tā laika jaunatklājumi ērģelbūvē un modernākās palīgierīces. Pagaidām šis joprojām ir modernākās un vispilnīgāk aprīkotās ērģeles Latvijā. Kad ērģeļu restaurācija būs pabeigta, varēsim teikt, ka šis ir bijis lielākais restaurācijas projekts Latvijā pēdējo turpat 100 gadu laikā, kurš veikts pašmāju meistarību spēkiem,» stāsta T. Deksnis, restaurācijas vadītājs.

Kopīgiem spēkiem mums ir iespēja atbalstīt ieceri, lai arī turpmāk katrā LU svētku reizē skanētu LU Lielās aulās ērģeles jaunā muzikālā kvalitātē. Informācija par ērģeļu restaurāciju un ziedošanas iespējām LU Fonda mājaslapā: www.fonds.lv

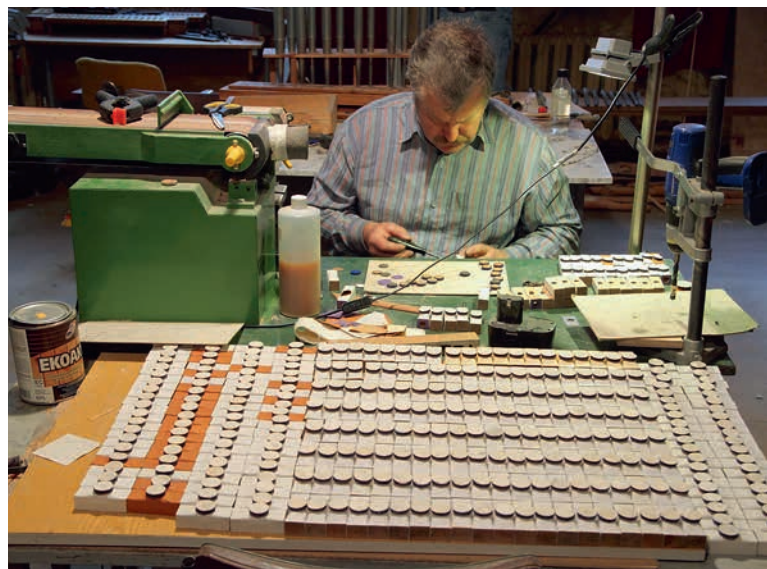
Ziedo ērģelēm

LU Lielās aulās ērģeles ir trešās lielākās Latvijā uzreiz pēc Rīgas Doma ērģelēm un Liepājas Sv. Trīsvienības baznīcas ērģelēm. Tās spēlē katrā LU izlaidumā, un absolventiem un LU viesiem tas ir īpašs mirklis – dzirdēt ērģeļspēli. Jau pavisam drīz ērģeles atkal pilnvērtīgi pieskanidīs aulu.

«Viens no ilgaicīgā ērģeļu restaurācijas procesa (vairāk nekā 10 gadu) iemesliem ir bijis pārtraukumi finansējuma iespējās, bet krīzes

Profesors T. Deksnis pie ērģelēm

Meistars Arnolds Dimants strādā pie ērģeļu atjaunošanas

periodā darbi apstājās uz vairākiem gadiem. Periodiski bija grūtības piesaistīt atbilstošas pieredzes speciālistus, jo Latvijā ērģelmeistaru nemaz tik daudz nav. Pēdējā laikā ir izdevies nokompletēt pietiekami lielu komandu, kas spēj veikt visus nepieciešamos restaurācijas darbus. Papildu bonuss: visi esam praktizējoši mūziķi, vēl vairāk – arī ērģelnieki,» stāsta T. Deksnis.

Pērnā gada novembrī uz Latvijas Republikas dzimšanas dienu LU Fonds rīkoja labdarības koncertu «Ērģeles lai mūžam skan» LU Lielajā aulā, visi ienākumi no bijušo tirdzniecības un ziedojumiem pirms koncerta jau novirzīti ērģeļu restaurācijai, tāpat kā individuālie pārskaitījumi LU Fonda kontos. Paldies visiem labvēļiem, kas novērtējuši nepieciešamību pēc skanīgām LU Lielās aulās ērģelēm! Katrs, kas vēlas, joprojām var atbalstīt restaurāciju, ziedojot LU Fondam ar norādi «ērģeļu restaurācijai».

LU ērģelnieks Tālvāldis Deksnis

«Mana personīgā saskare ar LU ērģelēm notika 80. gadu sākumā, kad studēju ērģeļu klasē. Pie LU ērģelēm dažkārt notika nodarbības ar manu ērģeļu pedagogu P. Sīpolnieku, kā arī studentu koncerti un eksāmeni. Tā kā man jau tolaik bija pastiprināta interese par ērģeļu uzbūvi, tehnisko stāvokli un nelieliem remontdarbiem, ko bija novērojis arī mans pedagogs, viņš mani rekomendēja par LU ērģeļu uzraugu. Drīz vien uz vairākiem gadiem saistībā ar Doma ērģeļu restaurāciju Latvijas Filharmonijas rīkotie ērģelmūzikas koncerti tika pārcelti uz LU Lielo aulu. Isā laikā kopā ar dažiem palīgiem ērģeles savaedam lietošanas kārtībā, kā arī veicu regulāru instrumenta apkopi un pieskaņošanu. 1983. gadā LU spēlēju savu ērģelnieka diplomeksāmenu. Notika daudzi koru koncerti, kuros piedalījos kā ērģelnieks.»

Ekskursija: uzzini, kā restaurē ērģeles

«LU ērģeles mani vienmēr fascinējušas ar savu tembrālo krāsainību un smalkajām nianšu iespējām. Esmu pagodināts, ka līdzās citiem pienākumiem varu būt LU ērģelnieks. Kaut vai tādēļ, ka LU ērģeles šobrīd ir vienīgās nozīmīgās koncertzāles ērģeles Latvijā. Tās kalpo ne vien Universitātes vajadzībām un pasākumiem, bet arī visdažādākajiem koncertiem, kuri ir notikuši šajā koncertzālē ar izcilu akustiku, – LU Lielajā aulā,» stāsta T. Deksnis un aicina ērģeles apskatīt klātienē.

Ikvienam interesentam, iepriekš piesakoties LU Fondā, rakstot uz e-pastu fonds@fonds.lv, ir iespēja aplūkot ikdienā apmeklētājiem slēgto ērģeļu restaurācijas telpu un uzzināt LU ērģeļu stāstu no ērģeļu meistara prof. Tālvāļža Dekšņa.

LU Lielās aulās ērģeļu restaurācijas komanda

Tālvāldis Deksnis – LU ērģeļu koncertmeistars, vada LU Lielās aulās ērģeļu restaurāciju. Vadījis vairāku ērģeļu uzstādīšanu (Rīgas Sv. Jāņa, Jelgavas Sv. Annas, Saulkrastu, Dubultu baznīcā u. c.), darbojas kā ērģeļu restaurators un ērģelbūves eksperts

Arnolds Dimants – Siguldas mūzikas skolas pedagogs, klavierspēles maģistrs, mācījies arī ērģeļspēli, ērģeļu meistars un restaurators ar lielu stāžu

Aivars Viksna – ērģelnieks ar Latvijas Mūzikas akadēmijas (LMA) bakalaura diplomu, ilgāku laiku darbojies kā ērģeļu restaurators

Pēteris Bērziņš – studē ērģeļspēli Lutera akadēmijā, labi pārzina elektriskās un elektroniskās lietas

Māris Bietags – LMA bakalaura programmas pēdējā kursa ērģeļspēles students

Pēteris Kaptāns – liels ērģelmūzikas un ērģeļu fans, 2. grupas invalīds, ir ļoti iepriecināts, ka var veikt vienkāršākos restaurācijas darbus un apgūt šo amatu. Uzticētos darbus izpilda ar lielu rūpību un pedantiski

Roberts Hansons – kopā ar T. Deksnī izstrādājis LU ērģeļu restaurācijas vadlīnijas. Ērģelnieks, kurš ļoti labi pārzina ērģeļu tehniskās un restaurācijas lietas

LU ērģeļu elektriskās traktūras mehānisko elektrisko kontaktu vietā tiek iestrādātas nelielas elektroniskas shēmas, kuras konstruējis un izgatavojis **Kārlis Grundšteins**, savulaik Rīgas Mūzikas instrumentu fabrikā ražoto pirmo elektrisko ērģeļu autors

Dažas trūkstošās LU ērģeļu stabules izgatavojuši ērģelmeistars **Alvis Melnbārdis**, kā arī Ugāles ērģelbūves darbnīcas vadītājs **Jānis Kalniņš**

Visiting the new organ

The new organ of the UL was first played on 11 April 1937. That concert was the result of a 112 days long donation collection which made buying the organ possible. Now, the organ restoration has begun. Professor Tālvāldis Deksnis and Alma Mater visited the site and listened to stories about the instrument.

Praktiķi dalās pieredzē ar topošajiem kolēģiem

LU Preses centrs

Ciešāki kontakti ar reālo dzīvi, izpratne par teorijas pielietojšanu, jaunas idejas un kontakti – tie ir tikai daži ieguvumi, ko pasniedzēji un studenti min, stāstot par uzņēmēju – praktiķu vieslekcijām.

Padziļina zināšanas

Uldis Rozevskis, Ekonomikas un vadības fakultātes (EVF) pasniedzējs, savā lekciju kursā aicina trīs vieslektorus semestra

laikā – tas esot optimālais skaits. «Tā kā esmu profesionālās studiju programmas direktors, cenšos studentiem nodrošināt plašākas iespējas «ienirt» profesionālajās lietās. Profesionālu vieslekcijas ir labs «āliņģis» šiem nolūkiem.»

Kā galvenos ieguvumus viņš min iespēju iepazīstināt studentus ar pasaules dažādību – atšķirīgiem lektoriem un pieeju, stilu, profesionālo žargonu, ar dažādiem vērtējumiem, dodot studentiem iespējas tiešā veidā kontaktēties ar profesijas pārstāvjiem un iegūt no tiem interesējošu informāciju. «Arī es kā lektors vienmēr iegūstu jaunu informāciju. Parasti aicinu studentus uzdot praktiķiem jebkuru viņus interesējošu jautājumu, bet tas diemžēl nestrādā – jautājumu parasti praktiski nav,» stāsta U. Rozevskis.

Tieši studentu aktivitāte un vēlme paplašināt redzesloku ir viena no lietām, kas būtu jāstimulē un ko veicina vieslektoru lekcijas. Arī asoc. prof. Anda Batraga uzsver, ka vieslektori – uzņēmēji kalpo kā paraugs un motivācija studentiem padziļināt zināšanas. A. Batraga savu lekciju kursus par mārketingu iekļaujot vieslekcijas, lai parādītu studentiem teorijas un prakses mijiedarbību. «Piemēram, to, ka labas mārketinga teorētiskās zināšanas ir uzņēmuma stratēģisko risinājumu veiksmes pamatā un ka bez tām praksē nekas veiksmīgi nenotiks. Tieši uzņēmēju stāsti parāda studentiem, ka tas, ko šeit mācām, nav nevajadzīgs un būs jāizmanto reālajā dzīvē. Izvēloties vieslektorus, izmantoju ne tikai LU Karjeras centra pakalpojumus, bet meklēju arī vieslektorus, piemērojot to teorētisko zināšanu un prakses tēmu attiecīgi

SIA Piche valdes priekšsēdētājs Pēteris Senkāns

Komerccentra «DATI» grupas valdes priekšsēdētāja Alda Gulbja vieslekcija. Foto no LU Karjeras centra arhīva

apgūtajai vielai studiju kursā. Piemēram, manuprāt, veiksmīga bija lekcija par tirgus pētījumu datu analīzes nozīmīgumu uzņēmumu stratēģisku lēmumu pieņemšanā – uzskatāmi piemēri par to, kur teorija noder praksē.»

Ierauga reālo pasauli

Arī studenti šādu studiju papildinājumu jau pirmajā un otrajā studiju kursā novērtē. «Jau pirmajos studiju kursos vieslekcijas bija tiešām interesantas – tā bija pirmā saskarsme ar mārketingu kaut cik praktiskā nozīmē, jo lekcijās mums stāsta tikai teoriju,» uzsver EVF 3. kursa studente Kristīna Kļimoviča. «Arī šogad pie pasniedzējas A. Batragas bija vairākas vieslekcijas, taču visvairāk patika viņas uzaicinātā vieslektore, SIA «BSMS» projektu direktore Inese Ozola, kas stāstīja par merčendaizingu. Iepriekš neko tādu nebiju dzirdējusi un likās tiešām interesanti. Vieslektori stāsta par to, kā tas, ko mēs studējam, notiek reālajā dzīvē, ko mēs citādā veidā nemaz nevaram uzzināt, ja nu vienīgi paši jau nestrādājam šajā nozarē. Manuprāt, šādas lekcijas ir interesantākas, ja pie

mums nāk lielu un pazīstamu uzņēmumu pārstāvji, piemēram «Stenders», «Madara Cosmetics», kāds no valsts teātriem u. c. Ceru, ka šī labā prakse tiks īstenota arī turpmāk!»

Savukārt uzņēmēji ir ieinteresēti nodot savas zināšanas studentiem, lai izaudzinātu kompetentus jaunus kolēģus. «Ir svarīgi dalīties zināšanās ne tikai ar savas nozares profesionāļiem, bet ar jauniešiem, studentiem, kas vēl ir ceļa sākumā, un, iespējams, kāds no viņiem vēl īsti nav pārliecināts par savas izvēles pareizību,» uzskata Ilze Palmbaha, SIA «LF eksperts» īpašniece un Latvijas Grāmatvedības ārpakalpojumu asociācijas valdes priekšsēdētāja. «Vadot Ekonomikas un vadības fakultātē lekciju «Vadības grāmatvedība», noderēja reāli piemēri no uzņēmumu prakses, kā ar vadības grāmatvedību var palīdzēt uzņēmējiem pieņemt pareizos lēmumus, lai uzņēmums attīstītos. Man bija svarīgi parādīt, kā iegūtās zināšanas šajā priekšmetā var būt noderīgas darba tirgū, kādi ir aktuālākie jautājumi vadības grāmatvedībā tieši Latvijas uzņēmējiem un kādas ir mūsu perspektīvas Eiropas kontekstā. Priecēja, ka studenti bija atsaucīgi, uzdodot virkni jautājumu, kas viņiem palīdzētu pieņemt pareizo lēmumu, saņemot darba piedāvājumus, izvēloties prakšu vietas, izprotot, kādu papildu informāciju būtu nepieciešams iegūt.»

Positīva pieredze bijusi arī projektēšanas un būvniecības uzņēmuma SIA *Piche* valdes priekšsēdētājam Pēterim Senkānam. Viņš stāsta, ka studentus visvairāk interesējusī reālā pieredze un tas, kādā veidā uzņēmums risina reālas biznesa problēmas – šīnī gadījumā vairāk par finanšu piesaisti. «Studenti bija diezgan atsaucīgi. Man pašam pietrūka, ka līdz galam nebija skaidrs lekcijas mērķis, un stāstīju nedaudz vispārīgāk, nekā vajadzētu.» Tomēr viņš piebilst, ka labprāt papildinātu savu stāstījumu atbilstoši pieprasījumam un piedalītos vieslekcijās arī turpmāk.

Palīdz atrast vieslektoru

Daļu vieslekciju EVF palīdz organizēt arī LU Karjeras centrs (KC), kam ir cieša sadarbība ar uzņēmējiem jau daudzu gadu garumā un kas regulāri aicina nozares praktiķus iesaistīties studiju saturā veidošanā. «Vieslekcijas sākām organizēt jau no 2007. gada,»

P. Senkāns vieslekcijā LU Ekonomikas un vadības fakultātē

stāsta Rita Tālmāne, KC projektu vadītāja. «Vieslekciju ideja radās, lai aicinātu darba tirgus ekspertus un nozaru profesionāļus dalīties ar savu pieredzi ne tikai Karjeras iespēju dienās, kā tas bija sākotnēji, bet jau konkrētos studijuursos.»

KC izveidojis arī sadaļu mājaslapā, kur apkopota informācija par jau notikušām vieslekcijām. Ikviens pasniedzējs ir laipni aicināts sazināties ar KC, ja ir interese par vieslekciju organizēšanu un lektoru – praktiķu piesaistišanu.

Lectures by entrepreneurs give an insight into real-life issues

For several years, the Career Centre of the UL has promoted a close cooperation between the academic staff of the Faculty of Economics and Management and entrepreneurs, involving professionals in the field to lecture alongside with the academic staff. After lectures, students often find them as valuable as the whole academic course, broadening students' horizons and facilitating career guidance. Similar lectures are also being given at the Faculty of Social Sciences by journalists, politicians and PR specialists.

Vieslektori – zināmi mediju cilvēki un politiķi

Sociālo zinātņu fakultātes (SZF) pieredze

Vita DREIJERE, SZF pasniedzēja

Attiecībā uz vieslektoru atlasīto pašlaik ņemu vērā divus kritērijus: cilvēka kompetenci un konkrētajā tēmā izvērtēju iepriekšējo pieredzi sadarbībā ar vieslektoru. Lielākā daļa uzrunāto nozares profesionāļu ir atsaucīgi un labprāt palīdz studentiem iepazīties ar žurnālista profesijas smalkumiem. Atteikumos saņemu ļoti reti, cita lieta, ka reizēm ir gluži racionāla problēma – nespēja saskaņot arī vieslektoriem pieņemamus laikus, jo lekciju saraksts šajā ziņā diezgan strikti ierobežots.

Vieslektoros studenti parasti vairāk ieklausās. Protams, žurnālistikā daļa vieslektoru ir sabiedrībā zināmi cilvēki, sevišķi tas attiecas uz televīzijas žurnālistiem un mediju vadītājiem, un tas, nenoliedzami, arī viņiem piedod papildu atraktivitāti studentu acīs.

Vieslektoru skaits ir atkarīgs no katra studiju kursa specifikas. Ņemsim par piemēru trīs no studiju kursiem, kurus pasniedz šajā semestrī. Kurss «Ievads žurnālistikā», kā jau liecina nosaukums, ir paredzēts, lai dotu komunikācijas studentiem pirmo priekšstatu par žurnālistiku, tās standartiem, galvenajiem žanriem. Šajā gadījumā pārliecinošajam vairumam lekciju un semināru ir jābūt uz kursa docētāja pleciem, bet tie jāpapildina ar atsevišķām vieslekcijām, kurās studenti var uzzināt dažādus profesijas knifus no nozares profesionāļiem. Iespēja kursa pasniedzēja vadītās lekcijas papildināt ar vieslekcijām, manuprāt, arī padara kursu dinamiskāku. Šajā semestrī kursā ir ielānotas trīs vieslekcijas, un papildus tām žurnālu redaktori piedalīsies studentu radošo darbu aizstāvēšanā. Kādreiz šajā kursā bija pat

vairāk vieslekciju, bet šāds vieslekciju skaits ir izkristalizējies kā optimālais.

Kursā «Ziņu žurnālistika» studenti apgūst ziņu rakstīšanas pamatus, un tajā iztieku bez viesiem, jo isā laikā intensīvi ir jāapgūst visai apjomīgs saturs. Faktiski divu mēnešu laikā studentiem ir jāiemācās rakstīt ziņas un vieslektoru apmeklējumiem redzesloka paplašināšanai vienkārši nav laika. Savukārt kurss «Reportiera darbnīca» ir paredzēts, lai topošos žurnālistus maksimāli satuvinātu ar nozari, tāpēc likumsakarīgi – vieslektori ir nozīmīga šī kursa daļa.

Vēl jāņem vērā, ka pasniedzēju tieši praktiskos žurnālistikas kursus, tāpēc drīzāk varētu runāt ne tikai par vieslektoriem, bet gan par viesiem, jo, piemēram, dažādos intervēšanas uzdevumos un mācību preses konferencēs iesaistu reālas amatpersonas, kas nelasa studentiem formālas lekcijas, bet gan dara to pašu, ko komunikācijā ar īstiem žurnālistiem, – atbild uz jautājumiem.

Parasti arī manis aicinātie nozares profesionāļi nelasa formālas lekcijas, bet gan šo nodarbību cenšas veidot kā sarunu. Uz dodu viņiem jautājumus, kuru atbildes, manuprāt, studentiem būtu jāzina, un arī paši studenti lielākoties nekautrējas un uzdod sev interesējošos jautājumus. Šāda pieeja, manuprāt, ir laba, jo neuzskatu, ka vieslektoriem būtu jāgatavo pamatīgas lekcijas pasniedzēju vietā. Tas, kas viņiem ir unikāls un studentiem noderīgs, ir viņu pieredze.

Darba devēji pieprasa valodu zināšanas

Laila NIEDRE, LU Valodu centra direktore

Starptautiskajā konferencē «Valodu vide augstskolā: pieejamība, kvalitāte, ilgtspēja», ko organizēja LU Valodu centrs, darba devēji uzsvēra, ka globālajā darba tirgū valodu zināšanas kļūvušas par būtisku instrumentu visu nozaru speciālistiem. Pašlaik neesot iespējams definēt, kura valodu kombinācija nodrošina viskonkurētspējīgāko atalgojumu, bet ļoti pieprasīti ir skandināvu valodu pratēji. Darba devēju pārstāvji mudināja studējošos papildus izmantot iespēju apgūt arī kādas svešvalodas pamatus. Pat ja šīs valodas zināšanas nebūs augstā līmenī, darba devējs tik un tā dos priekšroku darbiniekam ar kaut minimālām priekšzināšanām.

Protams, nevaram aizmirst arī savus kaimiņus – lietuviešu un igauņu valodu. Arī šo valodu zināšanas sniedz iespēju atrast labi atalgotu darbu. LU Valodu centrs, piemēram, jau vairāk nekā 10

gadus brīvās izvēles daļā piedāvā igauņu valodas kursus, ko apgūst patiešām motivēti studenti. Tāpat trūkst arī vāciski runājošu darbinieku.

Diskusijā netika plaši apspriests angļu valodas apguves jautājums, jo klātesošie bija pārliecināti, ka labas angļu valodas zināšanas ir katra augstskolas beidzēja «instrumentu kastītē». Taču jaunie speciālisti atzina, ka studiju laikā nozares angļu valodas kurss ir bijis tikai pirmajā studiju gadā. Pēc tam nelietotas, angļu valodas zināšanas «ierūsē», tādēļ saprotama ir studentu vēlme pēdējā studiju semestrī atsvaidzināt angļu valodas zināšanas kādā izvēles kursā, izmantojot tam atvēlētos kredītpunktus. Tāpat, sākot ar 2014./2015. gada rudens semestrī, lūgšim darba devēju pārstāvjus uz nozares angļu valodas nodarbībām iepazīstināt ar reālo situāciju darba tirgū.

Psihiskas performances un «Ātrā palīdzība» jauno grupu konkursā «Hadrons»

LU Preses centrs

Jau deviņo reizi Latvijas Universitātes Radio NABA klubā «Nabaklab» notika jauno mūzikas grupu konkurss «Hadrons». Uzvarēja grupa *Dj Krankenwagen* ar mūziku un priekšnesumu, kas stilistiski kādam varētu atgādināt 90. gadu alternatīvās ballītes vai raisīt asociācijas ar grupu «Pērkons». Tomēr visu pēc kārtas, jo arī pats konkurss bija pilns spilgtu mirkļu un interesantu performanču.

Jau brīdi pirms konkursa sākuma pie kluba durvīm Z. A. Meierovica bulvārī pulcējās bariņš jauniešu, meklējot, pie kura staba labāk pieslēgt riteņus, bet, nokāpjot dažus pakāpienus pa kāpnēm, visus sagaidīja solīda izskata apsargs, kurš izteica vēlmi apskatīt somu saturu. Ja nekas aizdomīgs tajās nerēģojās, droši varēja doties «Nabaklab» pustumsā. Tur ap galdiniem pulcējās gan studenti, gan žūrija, bet grupas, kā jau īsti mākslinieki, ieturēja pauzi, tāpēc konkurss sākās ar pusstundas nokavēšanos. Kā minēja pasākuma vadītājs Atis Žagars, arī mums, LU, esot savs Pīters Dohertijs, kas nebija ieradies uz paša koncertu, tāpēc uzstājās tikai piecas no sešām finālā iekļuvušajām grupām.

Kad koncerts sākās, uz skatuves kāpa puišu grupa *B Optimist*, kura pārstāvēja Juridisko fakultāti un uzspēlēja tādu kā Liepājas roku – arī vienai no viņu spēlētajām dziesmām dots nosaukums par godu vēju pilsētai. Latviski dziedātās dziesmas aizkustināja klausītāju sirdis, un, kā vēlāk noskaidrojās, puiši bija uzvarējuši arī interneta balsojumā, tāpēc saņēma alus «Lāčplēsis» specbalvu.

Uzvarētāji – grupa *Dj Krankenwagen*

Pēc tam starp vadiem, bungām un citiem mūziķu atribūtiem uz skatuves parādījās oranža plastmasas bļoda, kas radīja aizdomas par Eirovīzijas priekšnesumu atkārtošanos, tomēr šīs bažas neapstiprinājās, un nākamā grupa *Phonic Psychomimesis* skatītājiem demonstrēja postmodernu performanci ar baloniem un skaņas efektiem, kas īpaši patika pasākuma mazākajiem apmeklētājiem. Aplausi nevietā puišus nesamulsināja, un viņi turpināja spridzināt balonus, sist bungas un vēl citādi paust savas izjūtas. Publikai un žūrijai patika – puiši ieguva trešo vietu!

Pēc *Phonic Psychomimesis* skatuve bija manāmi nolaistīta ar ūdeni – pie vainas bija jau minētā bļoda, kas kombinācijā ar vadiem nedaudz biedēja nākamās grupas – *The Coco'nuts* – daiļā dzimuma pārstāves. Šīs problēmas tika ātri novērstas, un pēc tam grupai viss ļoti patika, ko viņi nekautrējās paust no skatuves. Viņu izpildītās dziesmas bija profesionālos džeza un svinga ritmos, uz skatuves apvienojot astoņu instrumentu skanējumu. Tomēr arī jēstri dejiskie ritmi nespēja iekustināt publiku pienākt tuvāk skatuvei, un tā pulcējās pie aizmugurējām durvīm. Žūrijas vērtējums šai grupai bija atzinīgs – otrā vieta.

Kas neizdevās vieniem, izdevās citiem, un pirms grupas ar vāciski veselīgo nosaukumu *Dj Krankenwagen* (no vācu val. «Dj Ātrās palīdzības mašīna») skatītāji ar visiem krēsliem tomēr pārcēlās tuvāk skatuvei, apspriežot grupas Facebook lapu, kur esot «smieklīgi apraksti». Pēc šīs noklausītās sarunas intriga auga, un izrādījās, ka grupa ar trim puišiem un ekspresīvu meiteni izpilda dziesmas latviski, tostarp klasisko tautasdziesmu «Pūt, vējiņ!» 90. gadu stilā ar sintezatoru un ksilofonu, bet meitene uzstājās pat ar tamburīnu, gandrīz kā leva Akurātere ar trejdekni. Pateidzoties nedaudz pa priekšu notikumiem, «Pērkons 2.0» jeb *Dj Krankenwagen* no Medicīnas fakultātes žūrijas vērtējumā izrādījās vislabākie, un viņiem sekojošā maigā mūzika ar depresīvajiem vārdiem apvienības *Up* (kas ieguva LU SP simpātiju balvu) izpildījumā vairs nebija konkurenti – uzvara rokā. Tad nu slava un stadioni vai, precīzāk, festivāli – «Laba Daba», «Bilde» un jauno studentu svētki «Aristotelis» – šogad būs *Krankenwagen* rīcībā. Tāpat arī ieraksta iespējas studijā. Tiekamies nākamgad jau 10. konkursā «Hadrons».

The competition *Hadrons* for new bands: psycho-performances and *First Aid*

Nabaklab, the music club of radio NABA of the University of Latvia (UL), hosted the ninth competition for the new music bands *Hadrons*. The winner was *Dj Krankenwagen* whose performance resembled the alternative parties of the 1990s. The contestants gave many bright and interesting performances.

Seno izdevumu digitalizācijas process.
Foto: Māris Melderis, LU Bibliotēka

Ciparojot šodienai un nākotnei: LU Bibliotēkas pieredze digitalizācijā

LU Bibliotēka

LU Bibliotēka ir viena no nedaudzajām augstskolu bibliotēkām Latvijā, kas veic profesionālu digitalizācijas darbu, saglabājot nākamajām paaudzēm LU zinātniskās darbības sasniegumus un unikālas kultūrvēsturiskas vērtības. Tā pašlaik piedāvā vairāk nekā divarpus tūkstošus digitalizēto objektu.

Pieklūsti bibliotēkai no jebkuras vietas pasaulē

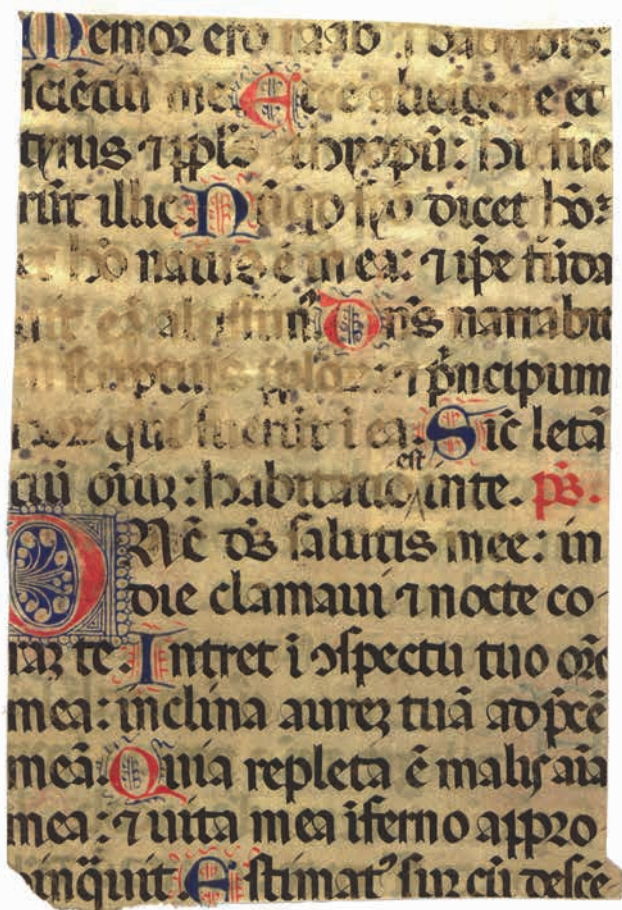
Informācijas resursu pieejamības nodrošināšana digitālā formātā jau kļuvusi par ikdienu. Teju lielākā daļa studentu informāciju vislabprātāk vēlas redzēt sava datora monitorā vai kādas citas elektroniskas ierīces displejā. Bibliotēkai ir jāspēj sniegt šādu iespēju. Kā bibliotēkas krājuma plauktos esošajiem īpašajiem dokumentiem un varbūt nepelnīti piemirstiem drukātajiem izdevumiem piešķirt otro dzīvi? Digitalizācija ir lielisks veids, kā ar mūsdienu tehnoloģiju palīdzību sasniegt mērķi: piešķirt vēsturiskajiem dokumentiem mūžīgu saglabāšanu un lietotājiem – kvalitatīvu digitālu produktu, nodrošināt digitalizētajiem resursiem attālinātu piekļuvi no jebkuras vietas, kur pieejams globālais tīmeklis.

Svarīgi ir ne tikai veikt skenēšanu un nodrošināt digitalizēto materiālu ilglaicīgu saglabāšanu, bet arī gādāt par to pieejamību lietotājiem – gan LU studentiem, pētniekiem un mācībspēkiem, gan citiem interesentiem. Tāpēc daļa no LU Bibliotēkas digitalizētajiem materiāliem ir iekļauta LU e-resursu repositārijā (*dspace.lu.lv*) – tīmekļa vietnē, kas paredzēta augstskolas zinātnisko sasniegumu apkopošanai, saglabāšanai un brīvas tiešsaistes piekļuves nodrošināšanai.

Sāka ar rektoriem

Drukāto izdevumu digitalizācija (*ciparošana*) – drukātā resursa pārvēršana elektroniskā formātā – Latvijā aizsākās pagājušā gadsimta 90. gadu vidū, savukārt pasaulē aktīvs darbs digitālo kolekciju veidošanā un izpētē norisinās jau kopš 80. gadiem. Lai gan dažādās valstīs un institūcijās var būt atšķirīgas digitalizācijas vadlīnijas un metodes, šī procesa mērķi gandrīz visos gadījumos ir ļoti līdzīgi vai identiski – garantēt informācijas resursu saglabāšanu nākamajām paaudzēm un nodrošināt tiem piekļuvi digitālajā vidē. Laika gaitā digitalizācija no vienkāršas mehāniskas skenēšanas ir attīstījusies par vairāku procesu kompleksu, un nav šaubu, ka arī turpmāk šajā jomā ienāks jaunas tendences.

Digitalizācija LU Bibliotēkā aizsākās 2006. gadā, kad tika veidota pirmā LU rektora Ernesta Felsberga digitālā kolekcija, un vēlāk digitālās kolekcijas tika veiktas arī citiem augstskolas rektoriem. Tomēr pagrieziena punkts bija 2009. gads, kad tika uzsākta digitalizācija ar profesionālo lielformāta skeneri *Bookeye 3*, apmācīti darbinieki un izstrādātas digitalizācijas procesa veikšanai nepieciešamās vadlīnijas. Darbs ar skeneri sākotnēji notika LU Bibliotēkas ēkā Kalpaka bulvārī 4 – nelielā un speciāli aptumšotā pagrabā telpā. Darbiniekiem spilgti palikušas atmiņā sajūtas, kādas radīja vēsturiskā nama īpašā gaisotne un telpa ar skeneri, kur senajās sienās atbalsojās mūsdienu tehniskajām iekārtām raksturīgās skaņas. Modernizēta mūku celle! Šo saikni ar senatni vēl vairāk pastiprināja pirms vairākiem gadsimtiem tapušu pergamentu digitalizācija. Trauslie un retie materiāli tika skenēti ar īpašu pietāti un rūpību, prierājoties par iespēju pieskarties tik nozīmīgiem pagātnes lieciniekiem un dodot tiem iespēju pārdzīmt jaunā, digitālā veidolā.

14. gs. pergaments – Psaltērija (Psalmu grāmatas) fragments.
Foto: LU Bibliotēkas arhivs

Kā pirmā digitalizācijai tika izvēlēta LU izstrādāto un aizstāvēto disertāciju / promocijas darbu kolekcija, kas ir nozīmīga augstskolas pētnieciskā mantojuma daļa. LU Bibliotēkas krājumā esošie promocijas darbi aptver laika posmu no 20. gadsimta 20. gadu beigām (trīs senākie darbi ir datēti ar 1929. gadu) līdz pat mūsdienām.

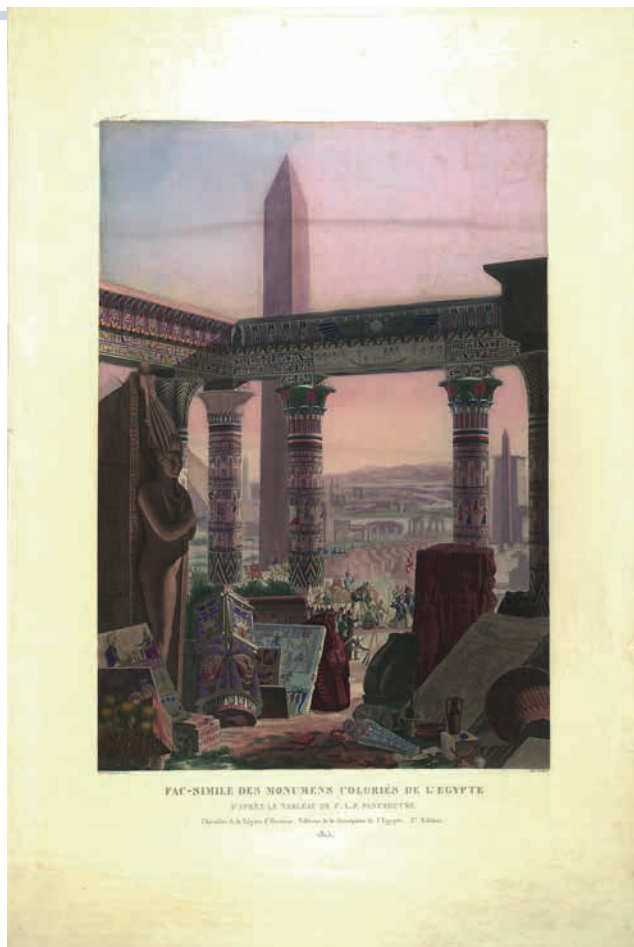
«ŠO GADU LAIKĀ IR DIGITALIZĒTI VISI KRĀJUMĀ ESOŠIE PROMOCIJAS DARBI UN TO KOPSAVILKUMI – GANDRĪZ PUSOTRS TŪKSTOTIS VIENĪBU.»

Nākamais svarīgais posms bija LU Rakstu digitalizācija. Šī LU pētnieciskās darbības rezultātus apkopojošā izdevuma sējumu pārvēršana digitālā formātā aizsākās kā sadarbība ar Latvijas Nacionālo bibliotēku ERAF un Latvijas Republikas valdības finansētā projekta ietvaros. Tika digitalizēti LU Rakstu senākie sējumi, kas izdoti laikā no 1921. līdz 1943. gadam, kas tagad pieejami LU Bibliotēkas mājaslapā. Iesāktais darbs hronoloģiskā secībā tika turpināts ar nākamajās desmitgadēs izdoto LU Rakstu sējumu digitalizāciju, kas aktīvi norisinās vēl joprojām – šobrīd tiek digitalizēti 90. gadu sākumā klajā nākušie izdevumi. Šogad LU Rakstu digitalizāciju plānots pilnībā pabeigt. Līdz šim digitalizēti jau vairāk nekā seši simti sējumi.

Gadsimtiem vecas gravīras tavā datorā

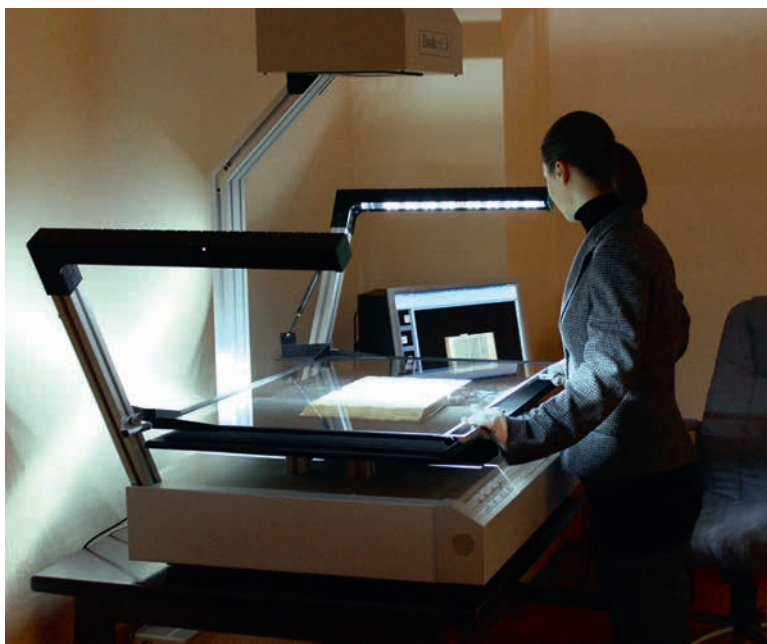
Aizvadītajos gados digitalizēti arī retie un senie iespaidarbi, LU Bibliotēkas gravīru un pergamentu kolekcijas, Teoloģijas semināra kolekcija un citi materiāli.

Digitalizācijas process ietver vairākus darba posmus – skenēšanu, skenētā materiāla apstrādi, arhīvdatņu un lietojumdatņu

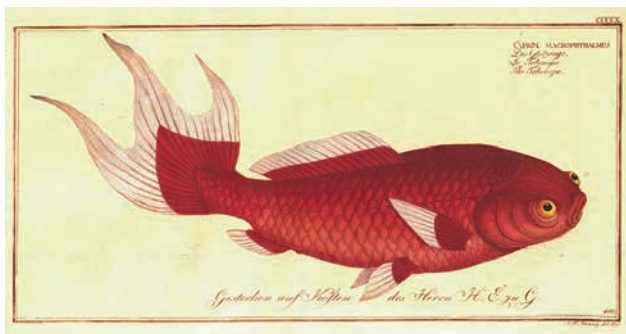

Gravīra no oriģinālgravīru kolekcijas *Description de l'Egypte*.
Foto: LU Bibliotēkas arhivs

(lietotāju izmantošanai sagatavotu digitālo kopiju) izveidi, kā arī datu rezerves kopiju veidošanu un ilgtermiņa glabāšanu. Izmantotot atbilstošu tehniku (A3 un A1 formāta skeneri) un nepieciešamo programmatūru ieskenēto materiālu apstrādei, digitalizācija tiek veikta atbilstoši kvalitatīvu digitālo reprodukciju veidošanas pamatprincipiem, ņemot vērā Latvijas Nacionālās bibliotēkas veidotajā izdevumā «Ciparotāja rokasgrāmata» atrodamās norādes un ieteikumus.

Digitalizācija ar lielformāta skeneri Bookeye 3.
Foto: Māris Melderis, LU Bibliotēka

Ilustrācija no LU Bioloģijas fakultātes vēsturiskajā krājumā esošā izdevuma *Ichtyologie, ou Histoire Naturelle, Générale Et Particulière Des Poissons* (1785). Foto: LU Bibliotēkas arhivs

Pašlaik LU e-resursu repozitārijā līdzās LU mācībspēku, pētnieku un citu struktūrvienību publikācijām ir atrodamas astoņas LU Bibliotēkas veidotās un uzturētās digitālās kolekcijas, kas ietver LU Rakstus, promocijas darbus, oriģinālgavīras no kolekcijas *Description de l'Égypte*, 14.–17. gadsimta pergamentus, atsevišķus juridiskās literatūras izdevumus latviešu valodā (1926–1934) un svešvalodās (1864–1926), vēsturiskos pētījumus Zemes zinātnēs (kandidāta darbus, maģistra darbus, diplomdarbus) (1926–1944), izdevuma «Ģeogrāfiski raksti» numurus (1929–1938).

Šobrīd pieejamas vairāk nekā 260 promocijas darbu elektroniskās versijas – tās, ar kuru autoriem noslēgts promocijas darba publicēšanas atļaujas (licences) līgums. Kolekcijā pārstāvētas gan augstskolas esošo, gan kādreizējo fakultāšu un citu tās pētniecisko struktūrvienību veidotās rakstu sērijas un tematiskie krājumi.

«DIGITALIZĒTIE LU RAKSTU SĒJUMI APSTRĀDĀTI AR TEKSTA ATPAZĪŠANAS PROGRAMMĀTŪRU, KAS NODROŠINA INFORMĀCIJAS MEKLĒŠANAS IESPĒJU TO PILNAJOS TEKSTOS.»

Veido izstādes internetā

Daļa digitalizēto materiālu ir iekļauta un apskatāma LU Bibliotēkas veidotajās virtuālajās izstādēs. Apjomīgākās no tām ir «Pēc septiņiem mirkliem 100 gadi», kas veltīta augstākās izglītības Latvijā 150 jubilejai (2012. gadā), un «Pēc sešiem mirkliem 100 gadi», kas piedāvāja iepazīties ar LU pašdarbības kolektīvu darbību un vēsturi (2013. gadā). Izstādēs iekļauts ievērojams skaits tematikai atbilstošu dažādu veidu digitālo objektu. Liela daļa materiālu tika iegūta, pateicoties ciešai sadarbībai ar LU personālu. Arī šogad, LU 95. jubilejas gadā, plānots šo iesākto izstāžu ciklu turpināt.

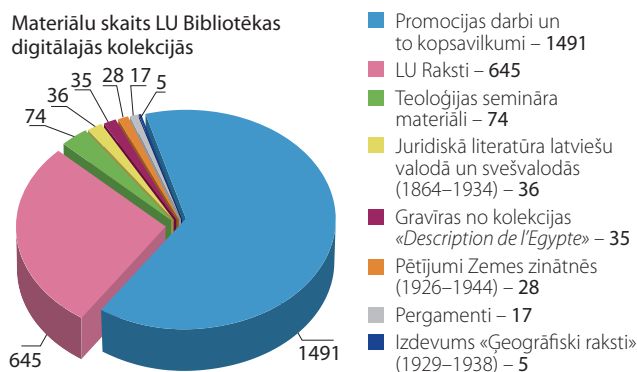
LU Bibliotēkas darbinieku vizīte Tallinas Universitātes Akadēmiskās bibliotēkas digitalizācijas centrā profesionālās prakses laikā Igaunijā. 2013. gads. Foto: Ilga Mantinieca, LU Bibliotēka

Ilustrācija no LU Bioloģijas fakultātes vēsturiskajā krājumā esošā izdevuma *Der monatlich-herausgegebenen Insecten-Belustigung* (1746). Foto: LU Bibliotēkas arhivs

Moderno tehnoloģiju attīstības laikā bibliotēkām jāturpina intensīvi domāt par savu kolekciju pieejamību pēc iespējas plašākam lietotāju lokam. Nav šaubu, ka, prasmīgi izmantojot tehnoloģiju sasniegumus, vēsturisko mantojumu iespējams saglabāt un pasniegt jaunā kvalitātē. Nezinām, kādas tehnoloģijas nākamās paaudzes izmantos, lai skatītu tagad digitalizētos materiālus, tomēr esam pārliecināti, ka LU Bibliotēkas ieguldītais darbs tieši LU intelektuālā mantojuma saglabāšanā ir ļoti nozīmīgs. Jāpatur prātā, ka aiz visiem *ciparotajiem* dokumentiem – rokrakstiem, attēliem vai zinātniskiem pētījumiem – ir cilvēks ar saviem centieniem, mērķiem un ideāliem. *Ciparošana* ir tikai viena no metodēm, kas dod iespēju apjaust šo neredzamo saikni ar pagātņi, to pētīt, izziņāt un smelties jaunas idejas saviem 21. gadsimta mērķiem.

Materiālu skaits LU Bibliotēkas digitālajās kolekcijās

Digitising for today and tomorrow: the experience of the UL library

The UL library is one of the few academic libraries in Latvia that work on digitising the content of their collections in order to preserve UL research achievements as well as unique heritage, and pass them down to future generations. For now, the library gives access to more than two thousand and a half of digitised items.

Jau 85 gadus sports un studijas LU ir nedalāmi

Kārlis DĀRZNIĒKS, BK «Latvijas Universitāte»

«Ar domu par nākotni, ar vēsturi sirdī» – tā ir frāze, ko neminstinoties jebkurā gadu desmitā vai nu jau gadu simtā var attiecināt uz mūsu augstskolas sporta biedrību «Latvijas Universitātes sports». Šogad biedrība svin 85 gadu jubileju, un, kas pats svarīgākais, šie svētki tiek svinīgi atzīmēti ne tikai ar sportistu un sporta attīstītāju kopā sanākšanu, bet arī ar faktu, ka vēl tagad biedrība turpina darboties, ievērojot tās dibināšanas pamata vērtības, proti, Latvijas Universitātes studenti aktīvi iesaistās sporta dzīves veidošanā, attīstīšanā, turklāt to dara ne tikai Universitātē, bet būdami arī starp vadošajiem sportistiem nacionālā, Eiropas un pat pasaules līmenī.

Vēsture, ar kuru lepojamies

Sports un sporta izglītība Latvijas Universitātē cieši saistīta ar pirmās valsts augstskolas veidošanos un attīstību visā tās 94 gadu ilgajā vēsturē. Pirmās ziņas par sporta aktualitātēm, organizētiem sporta pasākumiem Latvijas Universitātē saistās ar 1922. gadu, kad kā septītā sporta biedrība pilsoniskajā Latvijā tika nodibināta Latvijas Universitātes Akadēmiskā sporta biedrība (LU ASB). Pamazām pagājušā gadsimta pirmajā ceturksnī sports LU ieguva vispārēju atzinību, un to ieteica visiem jauniešiem kā svarīgu brīvā laika nodarbību, kam aizvien vairāk studentu arī pievienojās.

Pamazām LU ASB organizācijas darbība paplašinājās, tajā iekļāvās arvien vairāk korporāciju studentu, un 1928. gada 28. martā Latvijas Universitātes Studentu padome ierosināja dibināt sporta komisiju un piešķirt līdzekļus sportam no Universitātes padomes līdzekļiem, lai veicinātu visu LU studentu fizisko attīstību. Pēc pusgada – 1928. gada 18. decembrī – tika pieņemts vēl viens lēmums, kas paredzēja iekasēt no visiem studentiem piemaksu (50 sant.) par labu fiziskajai audzināšanai un sportam. Tomēr, neņemot vērā lēmumus un labus sasniegumus sportā, ar fizisko nodarbību uzsākšanu visiem studentiem nesekmējās tik labi, kā plānots. Lai labotu šo situāciju, 1929. gada 29. janvārī LU Studentu padomes plenārsēdē tika pieņemts lēmums par biedrības «Universitātes Sports» (US) izveidošanu, un darbam LU Studentu padomes Sporta komisijā izvirzīja Juridiskās fakultātes studentu Robertu Plūmi. Tātad šis Latvijas Universitātes arhīvā atrastais LU padomes sēdes protokola datums arī jāuzskata par «Universitātes Sporta» dibināšanas jeb dzimšanas dienu. US ir senākā sporta organizācija Latvijā, kas līdz pat šai dienai nepārtraukti turpinājusi savu darbību un šī gada janvārī atzīmēja 85 gadu pastāvēšanas jubileju. Jāpiemin, ka biedrības sporta komandas tikušas kronētas par valsts meistaracikšu čempionēm

teju katrā sporta veidā, un tas pamatoti lika uzskatīt US par vienu no spēcīgākajām Latvijas sporta organizācijām. Par US sportistu panākumiem runā arī vēl mūsdienās nepārspēti rekordi, kā, piemēram, izcīnītās deviņas zelta godalgas Latvijas meistaracikstēs basketbolā (šogad šo rekordu atkāroja BK «Ventspils»).

Jauns logo, nemainīgas vērtības

Jau no biedrības dibināšanas laikiem 1929. gadā tās vārdu attēloja īpašs logotips, turklāt biedrības darbs un ieguldījums tika novērtēts un atzīts pietiekami plaši, lai «Universitātes sports» tiktu uzskatīts par spēcīgu zīmolu. Gadiem ejot, šis logo ir mainījies, taču tas noticis tikai un vienīgi biedrības attīstības labad.

2013. gada vasaras izskaņā, īsi pirms komandu sporta spēļu sezonas sākuma, biedrība «Latvijas Universitātes sports» prezentēja atjaunoto biedrības logotipu, kas ir tapis, integrējot tā priekštečus jaunā vizualizācijā.

Logo forma nav mainīta, taču US burtus, kas simbolizē «Universitātes Sportu», aizstāj burti LU jeb Latvijas Universitāte, turklāt logo centrā iekļauts mūsdienu pilnais biedrības nosaukums «Latvijas Universitātes sports». Tā augšdaļā attēlota grāmata, kas ir zinību māte un simbolizē studentus un to vērtības. Tāpat logo saglabājis zilo krāsu – tā ir Latvijas Universitātes krāsa, turklāt to uztver kā uzticamības, pastāvības un apņēmības simbolu.

Kopš 2013. gada septembra ar šo logo uz krūtīm valsts meistaracikstēs basketbolā jeb Latvijas Basketbola līgas 1. divīzijā startē LU vīriešu komanda un apvienotajā Latvijas–Igaunijas Sieviešu basketbola čempionātā – LU sieviešu komanda, kas ir pirmie šī jaunā logotipa vēstneši. Plānots, ka pakāpeniski jaunais logotips rotās formas visu sporta veidu komandām, kuras ietilpst biedrībā «Latvijas Universitātes sports». Taču biedrības galvenais mērķis ir kļūt par spēcīgu un sabiedrībā atpazīstamu zīmolu, to panākot ar vērtībām, kas biedrības darbību balstījušas jau no tās dibināšanas 1929. gadā – ar pašu studentu aktīvu līdzdalību gan sportiskās, gan organizatoriskās LU sporta dzīves veidošanā.

Sport and education – 85 years of common history

This year, the UL sports association marks its 85th anniversary: this event will feature reunion celebrations of UL sports professionals and managers. It is important that, even today, the association remains true to its founding values, such as active students' parttaking in sports life, not just at the university – but also at national, European and world levels. This event is marked by the renewal of UL athletes' coat of arms, now adorning sports shirts of the male and female basketball players.

LU Fizikas un matemātikas fakultātes jauktais koris «Aura» un Rīgas Valsts 2. ģimnāzijas jauktais koris, priekšplānā – diriģents Edgars Vītols

LU kori sacentīsies par olimpiskajām medaļām

Kristaps GUSTSONS, *Alma Mater* korespondents

Šovasar, no 9. līdz 19. jūlijam, Rīgā notiks lielākais koru mūzikas festivāls – Pasaules koru olimpiāde (*World Choir Games*). Konkursa ideja balstās uz olimpiskajām vērtībām ar domu apvienot dziedošus cilvēkus no visas pasaules miermīlīgā un draudzīgā sāncensībā. Tiek lēsts, ka Rīgā šovasar ieradīsies ap 20 000 dziedātāju 480 koros no 70 pasaules valstīm. Tas neapšaubāmi būs viens no lielākajiem starptautiskajiem pasākumiem, kādu mūsu galvaspilsēta pēdējā laikā ir piedzīvojusi. Daļa pasākumu notiks arī Latvijas Universitātē, un tajos piedalīsies LU kori.

Sacensība mūzikas vārdā

Kori no Latvijas arī iepriekš ir piedalījušies šajā prestižajā pasākumā un guvuši ievērojamus panākumus, piemēram, koris «Kamēr...» 2006. gadā, *Latvian Voices* un *Sōla* 2012. gadā. Kopumā līdz šim Pasaules koru olimpiādē no Latvijas dažādās kategorijās ir piedalījušies ap 100 koru.

Pirmkārt, tas ir milzīgs starptautisks pasākums, kas likumsakarīgi ir liela iespēja dalībniekiem parādīt savu varēšanu. Jautājot par konkurenci, kori bija pat samulsuši, jo viņi galvenokārt gatavojies maksimāli kvalitatīvi parādīt sevi. Dalība šādā konkursā un godalga vairo kolektīva prestižu. Tomēr tā vienlaikus ir arī sacensība, kas augsta līmeņa korīem ir vajadzīga, lai uzturētu sevi formā un saglabātu reputāciju. «Vienmēr esmu teicis, ka šāda konkurence (varam teikt arī sacensība) ir veselīga, bet tai jāpastāv dziesmotā garā,» uzsvēra Fizikas un matemātikas fakultātes kora «Aura» diriģents Edgars Vītols. «Dziesmotā garā» ir atslēgvārds, kuru viņš vairākkārt minēja, ar to saprotot vēlmi sacensties mākslas vārdā, aiz mīlestības pret mūziku, ne godkāres.

Tā kā pasākums notiek Latvijā, mūsu dalībniekiem ir dotas atsevišķas priekšrocības, piemēram, pazemināta dalības maksa.

Zināma priekšrocība daudziem ir iespēja nakšņot savās mājās. Tomēr, lai arī kādas būtu priekšrocības, prasības dalībniekiem ir vienādas un gana augstas, nepieciešams rūpīgs darbs, pacietība un disciplīna.

Vispirms jāuzvar citur

Pirmo reizi Pasaules koru olimpiāde notika 2000. gadā Lincā, Austrijā. Kopš tā laika tā notiek reizi divos gados, un rīkotāji ir centušies panākt, lai katru reizi tā notiktu citā kontinentā, gadu gaitā piesaistot kopumā 5800 korus un 260 000 dziedātājus no vairāk nekā 100 valstīm. Šogad Rīgā notiks tikai 8. olimpiāde pēc kārtas. Jāatzīmē, ka 2002. gadā olimpiāde notika Pusanā, Dienvidkorejā; 2004. gadā Brēmenē, Vācijā; 2006. gadā Sjamēnā, Ķīnā; 2008. gadā Grācā, Austrijā; 2010. gadā Šaosjinā, Ķīnā; visbeidzot 2012. gadā Sinsinati, ASV.

Šogad olimpiādē piedalīsies četri Latvijas Universitātes kolektīvi: Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes sieviešu koris «Latve», Fizikas un matemātikas fakultātes jauktais koris «Aura», LU vīru koris «Dziedonis», kā arī LU senās vokālās mūzikas ansamblis *Canto*. Šie kolektīvi sevi jau iepriekš ir apliecinājuši starptautiskos konkursos, kas ir būtiska priekšrocība, lai startētu olimpiādē.

«Ir jābūt kādiem panākumiem,» saka kora «Aura» mākslinieciskais vadītājs Edgars Vītols. «Pagājušajā oktobrī Maltā guvām uzvaru tautas mūzikas kategorijā, bet garīgās mūzikas kategorijā ieguām zelta diplomu. Pateicoties tam, «Aura» olimpiādē jau startēs čempionu kategorijā, izlaižot priekšsacīkstes.» Līdzīga pieredze ir arī korim «Latve». «Iepriekšējos gados koris ir piedalījies starptautiskos konkursos, piemēram, Cvikavā, Vācijā, un Budapeštā, Ungārijā, kuru rīkotāja organizācija bija tā pati, kas organizē Pasaules koru olimpiādi. Līdz ar to korim jau bija pieredze sadarbībā, bija iegūti kontakti, tādēļ dalība olimpiādē savā ziņā ir likumsakarīga,» stāsta kolektīva mākslinieciskā vadītāja Ilze Feldmane.

«Tiem, kas pēdējā laikā nebija piedalījušies starptautiskos konkursos vai ieguvuši augstas vietas, piesakoties ņēma vērā arī dalību un sasniegumus pasākumos senāk,» stāsta ansambļa *Canto* vokālais pedagogs Andris Gailis, kura pārstāvētais ansamblis guvis iespēju piedalīties konkursā čempionu kategorijā. Piesakoties tikusi izvērtēti arī ieraksti un repertuārs. Savukārt vīru koris «Dziedonis» olimpiādē piedalīsies atvērtajās sacensībās.

Visvairāk dalībnieku no Ķīnas

Jāatzīmē, ka pagājušajā gadā notikušo XXV Vispārējo latviešu dziesmu svētku koru karu uzvarētāji ieguva iespēju piedalīties olimpiādē čempionu kategorijā bez dalības maksas un atlases. Tie bija Babītes novada jauniešu koris «Maska», Jelgavas 4. vidusskolas meiteņu koris «Spīgo», Daugavpils Latviešu kultūras centra vīru koris *Forte* un Krustpils kultūras nama senioru jauktais koris «Atvasara». Bez tam šādu iespēju ieguva arī TV3 šova «Koru kari 3» uzvarētājs Rēzeknes Zaļo pakalnu koris.

Piedalīšanās Pasaules koru olimpiādē ir liela iespēja jebkuram kolektīvam. Pacietīgs darbs un disciplīna ir būtiskas īpašības gatvojoties. Ne velti LU olimpiādē pārstāvēs tieši šie kolektīvi, kuri sevi jau ir apliecinājuši un sākuši gatavoties tai laikus. Kā norāda kora «Aura» mākslinieciskais vadītājs Edgars Vītols, konkurence pasaules mērogā ir milzīga, jo limenis ir ļoti augsts. Žūrijai būs ļoti grūts uzdevums izvērtēt, kurš ir labāks, atraktīvāks un spožāks, jo ārkārtīgi krāšņi priekšnesumi ir gaidāmi no visiem – Ķīniešiem, amerikāņiem un daudziem citiem. Interesanti, ka pagājušā gada rudenī dalībai olimpiādē viskuplāk reģistrējušies kori no Ķīnas, Krievijas, Dienvidāfrikas Republikas, ASV, Indonēzijas un Vācijas. Tomēr visi kori pārstāvji atzina, ka galvenais ir piedalīties un sevi pēc iespējas labāk parādīt.

Pavisam olimpiādē ir 29 dažādas žanru un stilu kategorijas, bet nolikums ļauj katram korim piedalīties tikai trijās. «Aura» olimpiādē piedalīsies garīgās mūzikas, tautas mūzikas un jaukto koru grupās. Tām tiek gatavoti 12 skaņdarbi, četri katrā kategorijā, turklāt daļa repertuāra ir svešvalodās, piemēram, garīgā mūzika latīņu un angļu valodā. Interesanti atzīmēt, ka jaukto koru kategorijā ir prasība izpildīt dziesmu svešvalodā, kas nav no kora pārstāvētā reģiona.

«Latve» olimpiādē piedalīsies kamerkoru kategorijā un pašreiz gatavo četras dziesmas. No tām divas ir latviešu valodā, viena latīņu un viena franču valodā. «Dziedonis» piedalīsies konkursā ar divām dziesmām latviešu un divām latīņu valodā.

Ansamblis *Canto* arī gatavo četrus skaņdarbus, no kuriem trīs ir paša Andra Gaiļa komponēti. Divi no skaņdarbiem jau kādu laiku ir ansambļa repertuārā, bet viens ticis pabeigts pavisam nesen un ir balstīts uz Šekspīra 69. soneta tekstu. Kopumā *Canto* plāno uzstāties ar skaņdarbiem franču, itāliešu, angļu un latviešu valodā. Jāpatur prātā, ka ansamblis specializējas senās mūzikas žanrā, un, visdrīzāk, līdzīgu grupu nevarētu būt pārāk daudz, lēš Andris Gailis.

LU kori olimpiādē

Pasaules koru olimpiādē piedalās:

Sieviešu koris «Latve»

Vīru koris «Dziedonis»

FMF jauktais koris «Aura»

Senās mūzikas ansamblis *Canto*

Pasaules koru olimpiādes noslēguma koncertā

LU Lielajā aulā piedalās:

Prezīdiju konventa vīru koris

Absolventu jauktais koris *Jubilāte*

Sieviešu koris «Minjona»

Jauktais koris «Dziesmuvara»

Bioloģijas fakultātes jauktais koris *DeCoro*

LU kolektīvi dziesmu un deju svētku gājienā 2013. gadā

Jau jūlijā viss sāksies

Mūsu kori pasākumam gatavojas rūpīgi un apzinīgi, apmeklējot kopmēģinājumus. Galu galā jūlijs vairs nav aiz kalniem.

Atklāšanas koncerts plānots 9. jūlijā arēnā «Rīga». To ievadīs dalībvalstu karogu parāde un olimpiādes karoga svinīga pacelšana. Ir paredzēta arī Valsts prezidenta Andra Bērziņa un Vācijas kultūras organizācijas prezidenta Gintera Tiča uzruna. Svētdienā, 13. jūlijā, Mežaparka estrādē notiks lielkoncerts, kurā būs dzirdama mūzika no dažādiem kontinentiem dažādās valodās. Tiek lēsts, ka koncerts varētu vienot ap 17 000 dziedātāju. Visbeidzot nedēļu vēlāk, sestdienā, 19. jūlijā, arēnā «Rīga» notiks noslēguma koncerts.

Jāatzīmē, ka no LU kolektīviem 8. Pasaules koru olimpiādes noslēguma koncertā 19. jūlijā piedalīsies arī Prezīdiju konventa vīru koris, absolventu jauktais koris *Jubilāte*, sieviešu koris «Minjona», jauktais koris «Dziesmuvara». Savukārt Bioloģijas fakultātes jauktais koris *DeCoro* piedalīsies gan atklāšanas koncertā 9. jūlijā, gan noslēguma koncertā.

Vērtēšana un godalgas

Atklātajā konkursā piedalīties ir aicināts ikviens amatieru koris neatkarīgi no līdzšinējiem mākslinieciskajiem sasniegumiem.

Čempionu konkursā piedalīsies kori, kuri pierādījuši savu līmeni, piedaloties starptautiskos koncertos un konkursos.

Kategorijas:

Čempionu konkurss norisināsies 28 kategorijās, bet atklātais konkurss – 26 kategorijās.

Apbalvojumi

Čempionu konkursā kori saņem medaļas atbilstoši iegūtajam gala rezultātam:

No 1 līdz 40 punktiem – sertifikāts par veiksmīgu dalību

Pasaules koru olimpiādes čempionu konkursā

No 40,01 līdz 60 punktiem – bronzas medaļa

No 60,01 līdz 80 punktiem – sudraba medaļa

No 80,01 līdz 100 punktiem – zelta medaļa

Korim, kas Pasaules koru olimpiādes čempionu konkursā iegūst zelta medaļu un saņem vislielāko punktu skaitu, tiek piešķirts tituls «Pasaules koru olimpiādes čempions» – vienam korim katrā kategorijā.

Avots: www.singriga.lv

UL Choirs getting ready for the World Choir Games

This July, Riga, as host city of the 8th World Choir Games, will welcome world's best choirs. Four UL choirs will also take part in the event. In the article you can read about our choirs getting ready for this large event and why choirs compete at all.

Aktuāli notikumi Latvijas Universitātē

19.02.

Saņem ziedojumu studiju infrastruktūras uzlabošanai

Juridiskā fakultāte saņēmusi ziedojumu no ASV dzīvojošā latvieša Džona Goldes (*John Golde*) 5000 ASV dolāru apmērā, un tas ir jau otrais šī mecenāta ziedojums. Mecenāta dāvinājums ir bijis būtisks atbalsts fakultātes studiju infrastruktūras modernizēšanā. Pirms gada, atklājot konferenču zāli, tika izveidota fakultātes mecenātu un atbalstītāju Goda siena, un pirmā pie tās tika piestiprināta plāksnīte pateicībā ASV Džonam Goldem. Toreiz mecenāts telpas labiekārtošanai bija ziedojis 5000 ASV dolāru. Fakultāte ir īpaši gandarīta, ka ar LU Fonda atbalstu izdries sadarbības attiecības stiprināt, kas nu vainagojušās ar atbalstītāja otrreizēju ziedojumu. Mecenāts šos līdzekļus atvēlējis sava vectēva, fakultātes 1931. gada absolventa Teņa Goldes, piemiņai, kurš līdz izsūtījumam uz Sibīriju 1949. gadā strādāja kā advokāts Rīgā un Rūjienā.

Par mecenāta ziedojumu iegādātā videokamera un apskanošanas sistēma. Foto: Juris Janums

04.03.

LU doktori saņem Venera fon Simensa balvas

4. martā pasniegtas ikgadējās Venera fon Simensa Izcilības balvas. Šogad tās saņēma arī divi LU doktori – Eļina Pajuste un Sergejs Kozlovičs. E. Pajuste balva pasniegta par doktora darbu «Tritija uzvedība kodolsintēzes reaktora materiālos» (darba vadītājs *Dr. chem.* Gunta Ķizāne, prof. *Dr. phys. J. Paul Coad*), savukārt Sergejam Kozlovičam – par darbu «Transformāciju vadītā arhitektūra un tās grafiskie prezentācijas dziņi» (darba vadītājs prof. *Dr. habil. Sc. Comp.* Jānis Bārzdīņš).

Doktori S. Kozlovičs un E. Pajuste

16.03.

Datorikas fakultāte svin piecu gadu jubileju

Datorikas fakultātei 16. martā apritēja pieci gadi. Par godu jubilejai laikā no 17. līdz 21. martam notika dažādi fakultātes studentu organizēti pasākumi. «Šos piecus gadus esam gājuši uz priekšu milzu soļiem: panākuši Eiropas kvalitātes zīmes *Euro-Inf Quality Label* piešķiršanu mūsu studiju programmām, kļuvuši par vienu no Latvijas visaugstāk starptautiski novērtētām institūcijām zinātnes jomā, ļoti sīvā starptautiskā konkurencē ieguvuši Eiropas finansējumu saviem pētniecības projektiem, mūsu studentu programmēšanas komandas atkārtoti izcīnījušas tiesības piedalīties finālsacensībās 120 citu pasaules universitāšu komandu vidū,» uzskata Datorikas fakultātes dekāns profesors Juris Borzovs.

21.03.

Atvērto durvju dienas

No 21. marta līdz 10. aprīlim LU fakultātes notika Atvērto durvju dienas topošajiem studentiem. Tajās par studiju iespējām stāstīja fakultāšu vadības pārstāvji, pasniedzēji un studenti. Fakultātes piedāvāja arī īpašus pasākumus, piemēram, Ķīmijas fakultātē varēja vērot dažādus eksperimentus un jaunāko aparātūru, bet Medicīnas fakultātē bija iespēja viesoties ķirurģijas mācību telpās un apskatīt mulāžas, savukārt Juridiskajā fakultātē notika paredzētas tiesu izspēles u. c.

Atvērto durvju diena ĢZZF

02.04.

Balvu par mūža ieguldījumu grāmatniecībā saņem A. Šmite

2014. gada 2. aprīlī konkursa «Zelta ābele 2013» noslēguma ceremonijā Valsts prezidents Andris Bērziņš pasniedza balvu par mūža ieguldījumu grāmatniecībā LU Akadēmiskās bibliotēkas Misiņa bibliotēkas ilggadējai darbiniecei un vadītājai Annai Šmitei. Viņa Misiņa bibliotēkā strādājusi kopš 1973. gada, sākumā par bibliotekāri, vēlāk par redaktori un vecāko redaktori, no 1979. gada bija lasītavu sektora vadītāja, bet no 1992. gada līdz 2009. gadam bijusi Misiņa bibliotēkas vadītāja.

A. Šmite saņem balvu. Foto no LU Akadēmiskās bibliotēkas arhīva

10.04.

LU zinātnieki saņem LZA vārdabalvas

10. aprīlī Latvijas Zinātņu akadēmijā (LZA) notika LZA pavasara pilnsapulce. Tajā pasniegtas LZA vārdabalvas zinātniekiem un jaunajiem zinātniekiem. Apbalvojumus saņēma arī vairāki LU pārstāvji. Viļa Plūdoņa balvu literatūrzinātnē saņēma akadēmiķe Vera Vāvere, Edgara Siliņa balvu fizikā saņēma LU Cietvielu fizikas institūta laboratorijas vadītājs *Dr. habil. phys.* Vladimirs Kuzovkovs, savukārt Marģera Skujenieka balvu statistikā saņēma Ekonomikas un vadības fakultātes prof. akadēmiķis Juris Krūmiņš. LZA vārdabalvas jaunajiem zinātniekiem: Ludviga un Māra Jansonu balvu fizikā saņēma LU Fizikas institūta siltuma un masas pārnese laboratorijas pētnieks *Dr. phys.* Dmitrijs Zablockis, bet Zentas Mauriņas balvu literatūrzinātnē saņēma Humanitāro zinātņu fakultātes *Mg.* Heļēna Akatova.

O. Spāritis sveic Z. Mauriņas balvas literatūrzinātnē laureāti H. Akatovu

13.04.

«Latvijas Universitātes sports» svin 85. jubileju

Šogad savu 85 gadu jubileju atzīmē sporta biedrība «Latvijas Universitātes sports» (LUS). Dzimšanas dienas svinības notika 13. aprīlī LU Lielajā aulā. LUS (dibināta ar nosaukumu «Universitātes Sports») ir senākā sporta biedrība Latvijā, kas nepārtraukti turpinājusi savu darbību līdz pat mūsdienām. 29. janvārī biedrībai apritēja 85 gadi. Interesanti, ka sporta attīstība LU nesākās ar LUS biedrības dibināšanu 1929. gadā – jau 1922. gadā tika nodibināta LU Akadēmiskā sporta biedrība, pamatojoties uz LU veidošanas laikā noteiktajiem mērķiem – nodrošināt iespējas ikvienam jaunietim pievērsties akadēmiskām studijām, zinātniskajai pētniecībai, kā arī iesaistīties dažādās sabiedriskajās aktivitātēs. Gadiem ritot, šīs organizācijas darbība paplašinājās, un, lai nodrošinātu vēl efektīvāku sporta attīstību studentu vidū, 1929. gada 29. janvārī LU Studentu padomes plenārsēdē tika pieņemts lēmums par biedrības «Latvijas Universitātes sports» izveidošanu.

Foto: Gatis Saukāns

15.04.

Rekonstruē LU Botāniskā dārza žogu

Šopavasār sākās Latvijas Universitātes Botāniskā dārza žoga rekonstrukcijas 1. kārtā. To atbalsta Borisa un Ināras Teterevu fonds. Žoga rekonstrukcija ir viens no vairākiem plašiem atjaunošanas darbiem, kuri tiek veikti, gatavojoties LU Botāniskā dārza simtgadei 2022. gadā. Žoga rekonstrukcijas 1. kārtā plānots atjaunot žogu gar Slokas, Kandavas un daļēji Dzirciema ielu, ietverot apmeklētāju ieeju. Novecojušais koka žogs tiks nomainīts ar metāla žogu 730 metru garumā.

22.04.

Plaģiātu studiju noslēguma darbos kontrolēs ar datorprogrammu

Sākot ar 1. maiju, visus LU izstrādātos noslēguma darbus (bakalaura, maģistra darbus, diplomdarbus, kvalifikācijas darbus) un promocijas darbus, kas iesniegti aizstāvēšanai, pārbauda Vienotajā datorizētās plaģiātisma kontroles sistēmā. Šādu kārtību paredz 22. aprīlī izdots LU rīkojums. Noslēguma darbus un promocijas darbus savstarpēji salīdzinās ne tikai ar vienā studiju programmā un fakultātē, bet arī ar citās LU fakultātes un citās augstskolās izstrādātajiem darbiem. Ja datorprogramma kādā darbā būs uzrādījusi plaģiāta pazīmes, šo darbu izvērtēs nozares eksperti un pieņems lēmumu, vai darbs satur plaģiātu. Ja eksperti būs konstatējuši plaģiāta klātbūtni noslēguma darbā, tiks lemts par studenta eksmatrikulāciju. Promocijas darbus, kuros tiks konstatētas plaģiāta pazīmes, izvērtēs atbilstošā promocijas padome un lems par to virzīšanu aizstāvēšanai. Vienlaikus ar LU rīkojumu ir apstiprināta procedūra, kas nosaka kārtību, kā jārikojas gadījumos, kad datorizētajā sistēmā konstatētas plaģiāta pazīmes.

no februāra līdz maijam

29.04.

Datorikas fakultātes studenti izstrādājuši jaunu mobilo lietotni «LU Ziņnesis»

Datorikas fakultātes studenti sadarībā ar SIA «Latvijas Mobilais Telefons» (LMT) izstrādājuši mobilo lietotni «LU Ziņnesis», tās mērķis ir informēt studentus par interesantiem ārpusstudiju kultūras un izklaides pasākumiem. 2013. gada novembrī LU Fonds un LMT rīkoja stipendiju konkursu LU Datorikas fakultātes studentiem – jauniešiem bija jāizstrādā mobilās lietotnes koncepcija. Par labāko tika atzīta mobila lietotne «LU Ziņnesis», kas ir veidota kā sociālais tīkls – tajā gan LU studentu pašpārvaldes, gan ikviens LU students var pievienot savus pasākumus, iedalot tos dažādās kategorijās – izglītojošie pasākumi, kultūras, izklaides vai sporta pasākumi. Tāpat studenti var atzīmēt sev interesantus notikumus un dalīties ar šo informāciju sociālajos tīklos.

03.05.

V. Kaščejevs saņēmis apbalvojumu «Laiks Ziedonim»

Rakstnieka un dzejnieka Imanta Ziedoņa 81. dzimšanas dienā, 3. maijā, pirmo reizi tika pasniegti apbalvojumi «Laiks Ziedonim». Nominācijā zinātnē «Tāureņu uzbrukums» to ieguva LU Fizikas un matemātikas fakultātes asociētais profesors Vjačeslavs Kaščejevs.

Viņš veic pētījumus kvantu fizikā. Pērn viņš vienīgais no Austrumeiropas un Centrāleiropas saņēmis Pasaules Ekonomikas foruma balvu, kurai izvirza studentulē spēcīgākos jaunos zinātniekus (ne vecākus par 40 gadiem), kuru zinātniskais ieguldījums un tehnoloģiskās inovācijas ir būtisks pagrieziena punkts pasaules attīstībā. V. Kaščejevs saņēma cildinājuma apliecinājumu, Olgas Šilovs veidoto statueti un 3000 eiro.

09.05.

Par LU Padomnieku konventa priekšsēdētāju ievēlēts Uldis Cērps

9. maijā notika jaunievēlētā Latvijas Universitātes Padomnieku konventa (PK) pirmā sēde. Par tā priekšsēdētāju kļuva Uldis Cērps, kurš PK ievēlēts uz otro termiņu, bet par priekšsēdētāja biedru vienbalsīgi tika ievēlēts uzņēmējs Viesturs Kozīols. PK sastāvu Latvijas Universitātes Senāts apstiprināja 27. janvārī. Tajā ietilpst: Juris Binde, SIA «Latvijas Mobilais Telefons» prezidents, Uldis Cērps, Zviedrijas finanšu uzraudzības inspekcijas *Finansinspektionen* finanšu stabilitātes daļas vadītājs, Elmārs Grēns, Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centra zinātniskās padomes priekšsēdētājs, Arnis Kaktiņš, tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centra «SKDS» direktors, Viesturs Kozīols, uzņēmējs, Māris Plaviņš, Latvijas Ārstu biedrības viceprezidents, Arnis Riekstiņš, bezvadu interneta maršrutēšanas iekārtu un programmatūras izstrādātāja SIA «Mikrotikls» līdzpašnieks, Zbignjevs Stankevičs, Rīgas arhidiecezes arhibīskaps – metropolīts, Andris Vilks, Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors.

LU Padomnieku konvents

12.05.

LU Fonda mecenātu stipendijas ieguvus 21 skolēns

LU Fonda mecenātu stipendiju 2200 eiro apmērā 2014./2015. akad. gadam ieguvus 21 Latvijas vidējo mācību iestāžu abiturients, izturot LU Fonda rīkoto stipendiju konkursu. LU Fonds piedāvā divu veidu stipendijas topošajiem pirmkursniekiem: stipendija «Ceļamaize» domāta 12. klašu absolventiem, kam ir izcīlās sekmes mācībās un augsti sasniegumi gan mācībās, gan citās aktivitātēs ārpus mācību darba. Savukārt M. M. V. Petkevičs piemiņas stipendija ir paredzēta 12. klašu skolēniem, topošajiem LU 1. kursa pamatstudiju programmu studentiem, kuriem ir labas sekmes mācībās, taču nepieciešams papildu materiālais nodrošinājums studijām, un kuri ir aktīvi sabiedriskajā dzīvē.

Stipendija izcīlai izglītībai
Ceļamaize
Latvijas Universitātes Fonds

14.05.

Godina stipendijas «Sievietēm zinātnē» laureātes

14. maijā LU Lielajā aulā tika pasniegtas 2014. gada L'ORÉAL Latvijas stipendijas «Sievietēm zinātnē» ar UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas un Latvijas Zinātņu akadēmijas atbalstu. Stipendija piešķirta arī LU Cietvielu fizikas institūta pētniecei dabaszinātņu maģistrei Jelenai Miķelsonei. Viņa pēta, kā hologrāfiskā ieraksta vajadzībām izmantojami mazmolekulārie organiskie stikli. Pētījuma rezultātiem paredzams plašs izmantojums optiskajiem ierīcēm, saules bateriju izstrādē, optiskajā datu glabāšanā, telekomunikācijās, informācijas tehnoloģijās un arī mākslā – reālistisku trīsdimensiju attēlu radīšanai.

Jelena Miķelsone (vidū) un L'Oréal Baltic ģenerāldirektors Benuā Žilja (Benoit Julia)

14.05.

Publicēts Latvijas augstskolu reitings, LU nemainīgi pirmajā vietā

Publicēts jau septītais «Latvijas Avīzes» veidots Latvijas augstskolu reitings, un pirmā visus šos gadus bijusi LU. Uz otro vietu šogad pakāpusies Rīgas Tehniskā universitāte, bet trešajā vietā ierindojas pērnā gada otrās vietas ieguvēja – Rīgas Stradiņa universitāte.

16.05.

LU pasniedzēja apbalvota ar Izabellas Katolietes ordeni

16. maijā LU Humanitāro zinātņu fakultātes (HFZ) Romānistikas nodaļas Ibbēristikas studiju katedras vadītāji asociētais profesors Allai Placinskai svinīgi pasniegts Spānijas Ārlietu ministrijas piešķirtais Izabellas Katolietes ordenis (*Orden de Isabel la Católica*) par izcilu ieguldījumu starpvalstu attiecību veicināšanā un draudzīgu attiecību stiprināšanā valstu starpā. Svinīgais pasākums notika Spānijas vēstniecībā, un ordeni pasniedza Spānijas vēstniece Latvijā Marija Konsuela Femenija Gvardiola (*Maria Consuelo Femenia Guardiola*). Pasākumā piedalījās un A. Placinsku sveica arī LU rektors prof. Mārcis Auziņš, HFZ dekāne prof. Ilze Rūmniece, izglītības un zinātnes ministre Ina Druvieta, kā arī daudzi citi.

Spānijas vēstniece Latvijā Marija Konsuela Femenija Gvardiola un asociētais profesors Allai Placinskai

17.05.

Muzeju nakts pasākumi LU

Muzeju nakts laikā LU galvenajā ēkā notika LU Studentu padomes rīkotais pasākums «LU Māja», kurā apmeklētāji tika aicināti doties ceļojumā pa Dzintara ceļu, vērot visu 13 LU fakultāšu studentu un studentu korporāciju performances, kā arī ieskatīties LU Muzeja un Bibliotēkas dzīlēs pavisam netradicionālā skatījumā. «LU Mājas» apmeklētājiem bija iespēja nokļūt uz LU jumta, no kura varēja vērot Muzeju nakts pārņemto pilsētu. Pasākumus apmeklētājiem bija sarūpējuši arī Sociālo zinātņu fakultāte, piedāvājot iespēju noklausīties lekciju par kino, kā arī noskatīties divas kinofilmas. Tāpat apmeklētājus aicināja LU Bibliotēka, piedāvājot iespēju apmeklēt Kerkoviusa namu Kalpaka bulv. 4.

19.05.

Miljons dolāru stipendijām

19. maijā LU viesojās Nippona fonda (*The Nippon Foundation*) valdes priekšsēdētājs Johei Sasakava (*Yohei Sasakawa*) un Tokijas fonda (*Tokyo Foundation*) direktors Takaši Suzuki (*Takashi Suzuki*). Viesi piedalījās konferencē, kas veltīta pārmaiņām pasaulē ilgtspējīgas attīstības virzienā. Saskaņā ar 2002. gada 19. martā noslēgto līgumu starp LU un Nippona fondu LU tiek piešķirtas Nippona fonda Roiči Sasakavas Jauno līderu stipendiju (SYLFF) programmas stipendijas. Stipendijas veidojas no 1 miliona ASV dolāru noguldījuma procentiem, un kopš 2003./2004. akad. gada tās ir saņēmuši 96 stipendiāti (21 maģistrantūras līmeņa un 75 doktorantūras līmeņa studenti) – jaunie sabiedrības līderi. SYLFF programmā kopumā izvēlētas 69 vadošās augstskolas no 54 pasaules valstīm.

Nippona fonda valdes priekšsēdētājs Johei Sasakava

ATKLĀJ SAVU
UNIKĀLO

NĀC STUDĒT VIENĪGAJĀ LATVIJAS UNIVERSITĀTĒ

Vienotā pieteikšanās
pamatstudijām elektroniski
www.latvija.lv
no 25. jūnija līdz 8. jūlijam

Elektroniskā pieteikuma
apstiprināšana vai
pieteikšanās
11 augstskolās klātienē
no 2. līdz 8. jūlijam

Pieteikšanās
Latvijas Universitātē
augstākā līmeņa studijām
no 2. līdz 11. jūlijam

doktorantūras studijām
no 18. līdz 22. augustam

www.gribustudet.lv

Saņem
Alma Mater
bez maksas
savā e-pastā!

Abonēt

www.lu.lv/almamater/abone

www.gribustudet.lv

ISSN 1691-8185

9 771691 818502 >